

ROMÂNIA
JUDEȚUL CONSTANȚA
CONSILIUL JUDEȚEAN

PROIECT DE HOTĂRÂRE Nr. 179/23.08.2023
privind aprobarea Protocolului de colaborare între
U.A.T. Județul Constanța și Asociația „Călător prin România”

Președintele Consiliului Județean Constanța, Mihai Lupu, în baza prerogativelor stabilite de lege și a inițiativei exprimate în referatul de aprobare nr. 29612/22.08.2023, în calitate sa de inițiator, având în vedere:

- raportul de specialitate nr.29630/22.08.2023 al Direcției de Turism și Coordonarea Instituțiilor de Cultură Subordonate;
- raportul de specialitate nr. 29659/22.08.2023 al Direcției Generale de Administrație Publică și Juridică;
- referatul de oportunitate nr.21836/19.06.2023, aprobat ca urmare a adresei nr. 35018/12.10.2021 transmisă la Consiliul Județean Constanța de către Asociația "Călător prin România";
- adresa nr.R871/05.04.2023 a Ministerului Culturii – Direcția Județeană pentru Cultură Constanța, înregistrată la Consiliul Județean Constanța cu nr. 17673/12.05.2023;
- prevederile Ordonanței Guvernului nr.26/2000 cu privire la asociații și fundații, cu modificările și completările ulterioare;
- prevederile art.7 alin.(13) din Legea nr.52/2003 privind transparența decizională în administrația publică și ale art.5 alin.(1)-(2) din Anexa la HG nr.831/2022 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr.52/2003 privind transparența decizională în administrația publică;
- prevederile Legii nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată cu modificările și completările ulterioare;
- prevederile art.173 alin.(1) lit.e), alin.(5) lit.d) și alin.(7) lit.a) din OUG nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare,

În temeiul prevederilor art.182 alin.(2) din OUG nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare,

PROPUNE:

Art.1. - Aprobarea protocolului de colaborare între UAT Județul Constanța și Asociația "Călător prin România", conform Anexelor nr.1 și nr.2 care fac parte integrantă din prezentul act administrativ.

Art.2. – Județul Constanța nu va avea nicio obligație financiară în cadrul protocolului de colaborare.

Art.3. – Monitorizarea implementării protocolului de colaborare se va face de către Direcția de Turism și Coordonarea Instituțiilor de Cultură Subordonate.

Art.4. - Împuternicirea Președintelui Consiliului Județean Constanța, domnul Mihai Lupu, să semneze Protocolul de colaborare, precum și orice alte documente necesare în acest sens.

Art.5. - Prezentul proiect de hotărâre ce urmează a fi înscris pe ordinea de zi a ședinței ordinare din luna august se transmite de către Secretarul General al Județului Comisiei de specialitate pentru Cultură, Culte, Monumente, Comisiei de specialitate Juridică, Ordine Publică și Situații de Urgență și Comisiei de specialitate pentru Relația cu Societatea Civilă și ONG-uri în vederea examinării, formulării de amendamente în scris, după caz, precum și întocmirii avizului cu privire la adoptarea sau, după caz, respingerea proiectului.

INIȚIATOR - PREȘEDINTELE CONSILIUL JUDEȚEAN CONSTANȚA - MIHAI LUPU

Avizează:
SECRETAR GENERAL AL JUDEȚULUI,
NESRIN GEAFAR

Nr. /

Nr. /

PROTOCOL DE COLABORARE

Părțile:

ASOCIAȚIA “CĂLĂTOR PRIN ROMÂNIA”, cu sediul în București, str. Piscului, nr.20, bl. 40, sector 4, identificată cu CIF 39467037, reprezentată prin domnul **TĂNAȘCU CONSTANTIN-IULIAN** în calitate de Președinte și Fondator

și

U.A.T. JUDEȚUL CONSTANȚA, cu sediul în Municipiul Constanța, Bd. Tomis, nr. 51, cod postal 900725, reprezentat prin domnul **LUPU MIHAI** în calitate Președinte al Consiliului Județean Constanța, au convenit următoarele:

Art. 1 Scopul

Prin semnarea prezentului protocol, părțile își exprimă acordul privind colaborarea în scopul promovării patrimoniului cultural, a zonei geografice și a turismului din județul Constanța, al stimulării curiozității și interesului locuitorilor din județul Constanța și din împrejurimi prin intermediul Proiectului „Digitalizarea Turismului din România” (denumit în continuare Proiectul).

Art. 2 Obiectul

2.1. Obiectul prezentului protocol de colaborare îl reprezintă implementarea Proiectului „Digitalizarea Turismului din România” în județul Constanța, sens în care, pe obiectivele turistice și monumentele de patrimoniu din județ vor fi amplasate plăcuțe turistice digitale care conțin QR Code.

2.2. (1) Proiectul constă în realizarea unei platforme digitale care poate fi accesată urmând link-ul <https://travellerinromania.com/> unde turiștii români sau străini pot intra în contact cu istoria și legendele obiectivelor turistice, pot cunoaște portul popular și gastronomia tradițională din România. Informațiile vor fi disponibile pe platforma digitală în 33 limbi.

Turiștii vor putea accesa platforma scanând un cod de tip Q.R. (Quick Response) care va fi amplasat pe plăcuțele turistice speciale și vor putea citi informații despre obiectivele turistice, portul popular și gastronomia din zona județului Constanța. Plăcuțele turistice cu respectivele coduri vor fi montate la vedere, în zona obiectivelor turistice, în așa fel încât să nu afecteze structura sau fațadele clădirilor, cu acordul și sub supravegherea administratorilor/proprietarilor, cu respectarea legislației specifice în vigoare.

(2) Grupul țintă al Proiectului:

- ✓ instituții locale, regionale și naționale;
- ✓ elevi din învățământul preuniversitar;
- ✓ cadre didactice din unitățile școlare;
- ✓ personalul auxiliar al instituțiilor;
- ✓ membrii comunității;
- ✓ asociații și ONG-uri.

Art.3 Principiile de bună practică

3.1. Părțile contribuie la realizarea scopului proiectului și își asumă rolul lor aferent proiectului, așa cum este definit la art. 5 din prezentul contract.

3.2. Părțile se consultă în mod regulat și se informează reciproc asupra tuturor aspectelor privind evoluția proiectului.

3.3. Părțile implementează activitățile din proiect cu respectarea standardelor profesionale și de etică în vigoare.

Art.4 Durata

4.1. Prezentul protocol de colaborare își produce efectele de la momentul semnării lui și este valabil pe perioadă determinată de 5 (cinci) ani.

4.2. Prezentul protocol de colaborare poate fi modificat doar prin act adițional, orice altă formă fiind nulă.

4.3. Prezentul protocol de colaborare poate înceta de comun acord între părți, cu menționarea în scris a datei încetării prezentului acord.

Art. 5 Drepturile și obligațiile părților:

5.1. **ASOCIAȚIA "CĂLĂTOR PRIN ROMÂNIA"** se obligă să respecte următoarele condiții:

- ✓ să informeze mass-media despre proiect;
- ✓ să realizeze design-ul plăcuțelor, soft-ul Q.R;
- ✓ să obțină aprobările necesare de la U.A.T. Județul Constanța conform prevederilor legale pentru montarea plăcuțelor turistice în proximitatea obiectivelor turistice și monumentelor de patrimoniu;
- ✓ informațiile ce vor fi postate pe platforma digitală <https://travellerinromania.com/>, precum și elementele de pe plăcuțele turistice se vor stabili de comun acord cu reprezentanții U.A.T. Județul Constanța;
- ✓ să respecte regulamentul de organizare a activităților care constă în respectarea documentației de realizare a proiectului, evitarea abaterilor, precum și respectarea datelor convenite de comun acord pentru montarea plăcuțelor;
- ✓ să evite orice situație generatoare de risc ce poate afecta imaginea proiectului;
- ✓ se obligă să plătească integral realizarea plăcuțelor și operaționalizarea completă a platformei.

5.2. **U.A.T. JUDEȚUL CONSTANȚA** se obligă să respecte următoarele condiții:

- ✓ să respecte regulamentul de organizare a activităților, precum și datele convenite de comun acord cu Asociația pentru montarea plăcuțelor;
- ✓ să pună la dispoziția Asociației lista cu monumentele istorice și obiectivele turistice din județul Constanța, precum și o descriere minimală a acestora ca punct de plecare în realizarea documentației;
- ✓ să obțină acordul de principiu de la Direcția Județeană de Cultură Constanța pentru montarea acestor plăcuțe în proximitatea monumentelor istorice, precum și avizul în ceea ce privește conținutul informației/textelor aferente.

Art. 6 Confidențialitatea

6.1. Părțile convin să păstreze în strictă confidențialitate informațiile primite și sunt de acord să prevină orice utilizare sau divulgare neautorizată a unor astfel de informații.

6.2. Părțile înțeleg să utilizeze informațiile confidențiale doar în scopul de a-și îndeplini obligațiile din prezentul protocol de colaborare și în orice alte scopuri necesare bunei desfășurări a activității acestora.

Art. 7 Notificări

7.1. Orice comunicare între părți în legătură cu prezentul protocol de colaborare se va face în scris.

7.2. Orice document scris trebuie înregistrat, atât la transmitere cât și la primire.

ART. 8 Litigii

Litigiile ce pot apărea ca urmare a aplicării și interpretării prevederilor prezentului protocol de colaborare se vor soluționa pe cale amiabilă.

Art. 9 Prevederi finale

9.1. Prezentul protocol de colaborare reprezintă voința părților și înlătură orice altă înțelegere verbală între acestea, anterioară încheierii sale.

9.2. Părțile garantează că reprezentanții numiți, ale căror semnături apar mai jos, au fost investiți la data executării prezentului protocol de colaborare cu toate puterile legale de a semna și executa prezentul protocol de colaborare.

9.3. Prezentul protocol de colaborare a fost întocmit și semnat în 2 (două) exemplare originale, în limba română, câte unul pentru fiecare parte, toate având aceeași valoare legală.

U.A.T. JUDEȚUL CONSTANȚA

ASOC. "CĂLĂTOR PRIN ROMÂNIA"

PREȘEDINTE,
MIHAI LUPU

SECRETAR GENERAL AL JUDEȚULUI,
NESRIN GEAFAR

Director Executiv

Direcția de Turism și Coordonarea Instituțiilor de Cultură Subordonate,
Caterinici Monica Cristina

ANEXA nr. 2 la Proiectul de Hotărâre nr. 149/23.08.2023

**LISTA OBIECTIVELOR TURISTICE / MONUMENTELOR ISTORICE PE CARE VOR
FI MONTATE PLĂCUȚE DIGITALE**

NR. CRT.	DENUMIRE	ADRESĂ	CATEGORIE
CONSTANȚA			
1	Zidul de incintă al Cetății Tomis	Intersecția str. Mircea cel Bătrân cu Dragoș-Vodă, intersecția bd. Ferdinand cu str. Răscoala 1907, de-a lungul Bd. Ferdinand până la Teatrul Fantasio, cu prelungirea până la intersecția Bd. Ferdinand cu str. Șt. Mihăileanu, și în continuare până la Poarta 3 Port	Monument
2	Termele Romane	Bd. Termele Romane (fost Marinarilor), la 150 m SE de Edificiul cu mozaic	Monument
3	Muzeul „Ion Jalea”	Str. Arhiepiscopiei, nr.26, mun. Constanța	Obiectiv
4	Complexul Muzeal de Științe ale Naturii (Delfinariul, Acvariul, Microrezervația Delta Dunării, Planetariul/Observatorul Astronomic, Expoziția de păsări exotice, Pavilionul de echitație)	Bd. Mamaia, nr.255, mun. Constanța	Obiectiv
5	Biserica „Sfinții Arhangheli Mihail și Gavril” - „Sfinții Îngeri”	Bd. Tomis nr.170	Obiectiv
6	Biserica „Sf.Mina”	Str. Soveja nr.21, în Parcul Tăbăcărie, pe malul lacului cu același nume	Obiectiv
7	Monumentul Eroilor Regimentului 13 Artilerie Vulturul	În Parcul Tomis II din municipiul Constanța, în apropiere de Biserica cu hramul „Sfinții Îngeri“, numită și Capela Militară	Obiectiv
8	Monumentul Eroilor Regimentului 34 Infanterie	Str.Traian în municipiul Constanța	Obiectiv
9	Monumentul Crucea Marinarilor Români	Pe faleza Cazinoului Constanța, municipiul Constanța	Obiectiv
10	Farul Carol I	Portul Constanța, dana 0, pe dig, lângă noua Gară maritimă	Monument

11	Farul de intrare de la Constanța - Farul alb	Pe extremitatea digului de nord-est la intrarea în Constanța	Obiectiv
12	Farul de aterizare de la Constanța	Constanța	Obiectiv
23 AUGUST			
13	Mănăstirea „Sfinții Ierarhi Nicolae și Bretanion”	Pe malul Lacului Tatlageac, DC4, comuna 23 August,	Obiectiv
ADAMCLISI			
14	Cetatea antică „Tropaeum Traiani”	La 400 m NV de sat, pe Valea Urluia, la N de DN3 Constanța - Ostrov	Sit
15	Monumentul triumfal „Tropaeum Traiani”	La NE de sat, la 1,5 km pe drumul ce pornește din DN3 la E de sat	Monument
16	Muzeul de Arheologie Adamclisi	Pe DN3, loc. Adamclisi	Obiectiv
17	Monumentul Eroilor	În Centrul Civic pe strada Muzeului din comuna Adamclisi	Obiectiv
ALBEȘTI			
18	Cetatea elenistică de la Albești	"La Cetate", la 2 km SV de sat Albești, comuna Albești	Monument
ALIMAN			
19	Cetatea Sacidava de la Dunăreni	Pe "Dealul Muzait", la 5 km NE de satul Dunăreni, și la N de satul Vlahii, pe malul Dunării, sat Dunăreni, comuna Aliman	Monument
BĂNEASA			
20	Schitul „Sf. Gherman din Dobrogea”	În rezervația naturală "Canaraua Fetei", în apropiere de localitatea Dumbrăveni, în podișul Negru Vodă, în partea de sud a județului Constanța	Obiectiv
CERNAVODĂ			
21	Cetatea „Axiopolis”	La 3 km Sud de Cernavodă, în fața insulei Hinog, pe malul drept al Dunării	Sit
22	Muzeul de Istorie și Arheologie Axiopolis	Str. Ovidiu, nr.19, loc. Cernavodă	Obiectiv
23	Biserica „Sf. Împărați Constantin și Elena”	Str. Canalului	Monument
24	Biserica romano-catolică cu hramul „Nașterea Sfântului Ioan Botezătorul”	Str. Dacia	Obiectiv
25	Biserica ortodoxă din lemn „Sf. Apostol Andrei”	Str. Medgidiei, nr.4	Obiectiv

26	Geamia „Mehmet Efendi”, (Geamia Hunchiar)	Str. Crișan, nr.4	Monument
27	Monumentul Eroilor	În parcul din centrul orașului Cernavodă	Obiectiv
COBADIN			
28	Casa tătarească „Zulfie Totay”	Str. Izvor, nr.30, comuna Cobadin	Obiectiv
29	Monumentul Eroilor din Primul Război Mondial	În centrul comunei Cobadin	
COGEALAC			
30	Mănăstirea Colilia	DC76, sat Colelia	Obiectiv
31	Monumentul Recunoștința Eroilor jertfii Patriei Române 1916–1919	În Parcul Central al comunei Cogealac	Obiectiv
COSTINEȘTI			
32	Mănăstirea „Sf. Elena de la Mare”	DC 4, sat Schitu, Costinești	Obiectiv
CRUCEA			
33	Mănăstirea „Sfânta Cruce”	Comuna Crucea,	Obiectiv
DOBROMIR			
34	Obeliscul în memoria eroilor din Primul Război Mondial	În fața școlii din satul Văleni, comuna Dobromir	Monument
EFORIE SUD			
35	Biserica cu hramul „Nașterea Sf. Ioan Botezătorul”	Str. Alexandru Ioan Cuza nr.1,	Obiectiv
EFORIE NORD			
36	Biserica „Nașterea Maicii Domnului”	Bd. Republicii, nr.55	Obiectiv
GÂRLICIU			
37	Monumentul Eroilor din Primul Război Mondial	În fața Bisericii Ortodoxe „Sfântul Ierarh Nicolae” din comuna Gârliciu	Obiectiv
GRĂDINA			
38	Mănăstirea „Sf. Ioan Casian”	În apropierea localității Casian, pe teritoriul administrativ al comunei Târgușor	Obiectiv
39	Monumentul eroilor căzuți la datorie	În incinta Parcului Central din fața Căminului Cultural al comunei Grădina	Obiectiv
HÂRȘOVA			
40	Cetatea „Carsium”	Pe Malul Dunării - str. Dobrogei până la intersecția cu str. Gh. Doja - spre V de-a lungul str. Carsium până la intersecția cu str. Lunei - str. Lunei și str. Venus spre S, până la malul Dunării, la Crucea monument	Sit

41	Muzeul Carsium	Str. Revoluției, nr.27, loc. Hârșova	Obiectiv
42	Biserica „Sfinții Constantin și Elena”	Str. Venus, nr.13B	Obiectiv
43	Mănăstirea Prodromița	Str. Mănăstirii, nr.2	Obiectiv
44	Geamia Sultanului Mahmut (Geamia Mahmudia)	Str. Vadului, nr.8	Monument
45	Monumentul Eroii din Hârșova	Str. Vadului, în scuarul din centrul vechi	Monument
ION CORVIN			
46	Mănăstirea „Peștera Sf. Apostol Andrei”	În cadrul Mănăstirii Sf. Apostol Andrei,	Monument
ISTRIA			
47	Complexul muzeal Histria - Cetatea și Muzeul Histria	În punctul "La cetate", la SE de satul Istria, pe malul lacului Sinoe	Sit
48	Muzeul Cetății Histria	Istria	Obiectiv
49	Mănăstirea „Sfântul Ilie” din Histria – Sf. Prooroc Ilie Tesviteanul	DJ226, com. Istria	Obiectiv
50	Biserica îngropată "Sfânta Treime"- „Sfântul Nicolae”	Str. Bisericii nr. 1, Istria	Monument
LIMANU - HAGIENI			
51	Mănăstirea Limanu-Hagieni	La 12 km de Mangalia, pe DJ 391, în coasta rezervației naturale Pădurea Hagieni, la locul numit La Gutui, privind spre lacul Limanu	Obiectiv
MANGALIA			
52	Cetatea Callatis	Între Sanatoriul balnear, Casa de Cultură, str. Constanței, Geamie și intrarea în portul comercial, municipiul Mangalia	Monument
53	Zidul de apărare al orașului antic Callatis	La S de oraș, lângă stația de decantare în municipiul Mangalia	Monument
54	Edificiul basilical de tip „sirian”	La SE de stadion, lângă zidul de incintă (latura de N) în municipiul Mangalia	Monument
55	Necropola romano-bizantină	În marginea de V a orașului, între calea ferată, drumul spre Albești și grajdurile CAP Mangalia în municipiul Mangalia	Monument
56	Mormântul pictat cu psalmi	Pe DJ391 spre Albești, în zona intersecției cu str. Vârtejan, în dreptul Fabricii de lapte, stația de betoane și debiogaz în municipiul Mangalia	Monument

57	Muzeul de Arheologie „Callatis”	Str. Șos. Constanței, nr.20, loc. Mangalia,	Obiectiv
58	Muzeul Marinei Române	Str. Portului E87, loc. Mangalia	Obiectiv
59	Biserica „Sfântul Mare Mucenic Gheorghe”	Str. Mihai Viteazu nr.7	Monument
60	Biserica „Sf. Mina, Sf. Pantelimon și Ermolae”	Str. Emil Palade, nr.32,	Obiectiv
61	Moscheea „Esmahan Sultan”	Str. Oituz nr.1	Monument
62	Farul Genovez de la Mangalia	Municipiul Mangalia	Obiectiv
63	Monumentul Eroilor Neamului	În Piața Republicii din centrul municipiului Mangalia	Obiectiv
MEDGIDIA			
64	Mausoleul Eroilor Diviziei I a Voluntarilor Sârbi căzuți în Dobrogea în Primul Război Mondial	Pe unul dintre cele mai înalte locuri din cimitirul ortodox din orașul Medgidia	Obiectiv
MERENI			
65	Monumentul eroilor și Placa comemorativă închinată preotului Belizarie	În curtea bisericii din comuna Mereni	Obiectiv
MIHAIL KOGĂLNICEANU			
66	Monumentul eroilor comunei din cele două războaie mondiale	În parcul din fața Primăriei Mihail Kogălniceanu, pe strada Tudor Vladimirescu nr.42 (DN 2A)	Obiectiv
67	Monumentul Eroilor Regimentului 36 Infanterie	Str. Tudor Vladimirescu nr.20 (DN 2A), pe partea dreaptă la sosirea din orașul Constanța, actuala intrare în baza militară NATO (fosta intrare în Regimentul 36)	Obiectiv
MIHAI VITEAZU			
68	Monumentul Eroilor	În comuna Mihai Viteazu	Obiectiv
MIRCEA VODĂ			
69	Cimitirul Internațional de Onoare „Mircea cel Bătrân”	Str. Gării nr.2 din comuna Mircea Vodă	Monument
MURFATLAR			
70	Ansamblul Rupestru de la Murfatlar	Str. Muzeului 1, pe versantul de N al ”Dealului Tibișir”, pe malul de SV al canalului Dunăre - Marea Neagră, la S de DN3 Constanța - Ostrov	Sit
71	Biserica „Nașterea Maicii Domnului”	Str. Credinței nr.9	Monument
72	Monumentul Eroilor din Primul Război Mondial	În parcul din zona gării orașului Murfatlar, pe strada Calea București nr.5A	Obiectiv

NICOLAE BĂLCESCU			
73	Monumentul Eroilor	În centrul satului Dorobanțu, comuna Nicolae Bălcescu	Obiectiv
74	Monumentul Eroilor din Primul Război Mondial	În fața primăriei din comuna Nicolae Bălcescu	Obiectiv
OLTINA			
75	Castrul roman Altinum	La capătul de E al satului Nuntași, comuna Istria	Monument
OSTROV			
76	Cetatea bizantină de pe Insula Păcuiul lui Soare	Pe Insula "Păcuiul lui Soare"	Monument
77	Mănăstirea Derwent și Izvorul Tămăduirii Derwent	În satul Canlia, comuna Lipnița, se află în extravilan, la Vest de satul Canlia, pe frontul nordic al DN 3 Constanța-Ostrov, în zona satului Galița din comuna Ostrov	Monument
78	Monumentul Eroilor Ostroveni din Primul Război Mondial	Str. 1 Mai, nr.78 în în parcul din apropierea Primăriei Comunei Ostrov	Obiectiv
PANTELIMON			
79	Cetatea Ulmetum	În vecinătatea de Est a satului Pantelimon, la S de DJ 226B	Monument
80	Mănăstirea Călugăreni	DC75, sat Călugăreni	Obiectiv
TÂRGUȘOR			
81	Mănăstirea "Sf. Dionisie și Efrem cel Nou"	DC81, Târgușor	Obiectiv
82	Monumentul Eroilor din Primul Război Mondial	În centrul satului Târgușor, lângă biserică	Monument
TECHIRGHIOI			
83	Casa memorială „Mircea Eliade”	Str. Veniamin Costache, nr.16	Obiectiv
84	Schitul „Sfânta Maria”	Str. Ovidiu nr.7	Monument
85	Biserica catolică „Sf. Konrad de Parzheim”	Str. Zânelor, nr.5	Obiectiv
86	Monumentul Eroilor din Primul Război Mondial 1916-1918	În centrul orașului Techirghiol, într-un scuar, pe faleza orașului Techirghiol	Monument
TOPALU			
87	Cetatea Capidava	La marginea de SV a satului Capidava, comuna Topalu, pe malul Dunării, la Sud de DJ 223	Sit
88	Muzeul de Artă „Dinu și Sevesta Vintilă”	Str. Dinu și Sevesta Vintilă, nr.328, loc. Topalu	Obiectiv
89	Mănăstirea „Sfinții Epictet și Astion” de la Capidava	Loc. Capidava, DJ 223	Obiectiv

90	Monumentul Eroilor din Primul Război Mondial 1916-1918	În centrul comunei Topalu, pe platoul din fața instituției primăriei	Monument
TOPRAISAR			
91	Monumentul Eroilor – Muratan	Pe câmp, în comuna Topraisar	Obiectiv
TORTOMAN			
92	Monumentul Eroilor	În fața Primăriei Tortomanu, comuna Tortomanu	Obiectiv
TUZLA			
93	Farul de la Tuzla	Comuna Tuzla	Obiectiv
VULTURU			
94	Obeliscul în memoria Eroilor din Primul Război Mondial	Str. Eroilor, în fața bisericii comunei Vultur	Monument

PREȘEDINTE,
MIHAI LUPU

SECRETAR GENERAL AL JUDEȚULUI,
NESRIN GEAFAR

Director Executiv,
Direcția de Turism și Coordonarea Instituțiilor de Cultură Subordonate,
Caterinici Monica Cristina

REFERAT DE APROBARE
la proiectul de hotărâre privind aprobarea Protocolului de Colaborare între UAT Județul
Constanța și Asociația "Călător prin România"

Luând în considerare adresa nr.35081/12.10.2021 a Asociației "Călător prin România" prin care a propus U.A.T. Județul Constanța încheierea unui Protocol de Colaborare în vederea implementării proiectului cu privire la realizarea și amplasarea plăcuțelor digitale în proximitatea sau pe monumentele istorice și obiectivele turistice de pe raza județului Constanța, considerăm oportună colaborarea instituțională în acest sens, pentru a veni în întâmpinarea turiștilor și localnicilor dornici să afle informații despre patrimoniul cultural istoric, antropic, din județul Constanța, într-un mod atractiv și inovator, prin utilizarea noilor tehnologii existente în domeniul promovării în mediul online.

Turismul digital este un factor extrem de important în promovarea destinațiilor turistice atât la nivel național, cât și la nivel internațional. Internetul a devenit, la nivel mondial, principala sursă de accesare a informațiilor și de planificare a călătoriilor. În acest sens, integrarea măsurilor inovative și utilizarea noilor tehnologii de promovare a valorilor culturale vor contribui la dezvoltarea turistică a zonei, dar și la recunoașterea ca destinație culturală.

Proiectul inițiat de Asociația „Călător prin România” se derulează pe două segmente:

a) realizarea și montarea unor plăcuțe turistice digitale care conțin cod QR, colaborarea pentru organizarea unor evenimente de promovare a tradițiilor și culturii locale, crearea unor trasee turistice tematice sau istorice, realizarea unor materiale specifice tradițiilor locale;

b) promovarea obiectivelor turistice din județul Constanța, a infrastructurii turistice, pe o platformă digitală cu accesibilitate pentru turiști români sau străini, pe care aceștia vor avea la dispoziție texte traduse în mai multe limbi de circulație internațională.

Prin Protocolul de colaborare, Consiliului Județean Constanța nu îi revin obligații de natură financiară.

Implementarea în parteneriat cu Asociația "Călător prin România" a proiectului de digitalizare a turismului este expresia implicării atente și profunde a autorității publice locale în promovarea, conservarea și valorificarea patrimoniului cultural specific zonei, cu implicații directe în creșterea notorietății destinației și a circulației turistice.

În temeiul art.173 alin.1 lit.e) din OUG nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare, supun spre dezbatere și aprobare prezentul proiect de hotărâre privind aprobarea Protocolului de Colaborare între UAT Județul Constanța și Asociația "Călător prin România.

PREȘEDINTE,
MIHAI LUPU

RAPORT DE SPECIALITATE

la proiectul de hotărâre privind aprobarea Protocolului de Colaborare între U.A.T. Județul Constanța și Asociația „Călător prin România”

Data fiind importanța economică și socială a turismului în județul Constanța, promovarea patrimoniului cultural și a obiectivelor turistice reprezintă o preocupare permanentă a noastră, turismul fiind considerat unul dintre principalii contribuabili la stabilitatea și competitivitatea economiei locale și regionale, în special datorită efectului multiplicator pozitiv.

Colaborarea propusă prin proiectul de hotărâre inițiat, va acoperi o linie prioritară de acțiune din Strategia Integrată de Dezvoltare Durabilă a Turismului în județul Constanța pentru perioada 2019-2028, în ceea ce privește promovarea și dezvoltarea turismului.

Prin Referatul de Oportunitate nr.21836/19.06.2023, aprobat ca urmare a adresei transmise la C.J. Constanța cu numărul de înregistrare 35018/12.10.2021 de către Asociația "Călător prin România", se propune încheierea unui parteneriat în vederea implementării proiectului prin care se vor monta și amplasa plăcuțe digitale în proximitatea sau pe monumentele istorice și obiectivele turistice de pe raza județului Constanța.

Din studierea documentației transmise rezultă că Asociația "Călător prin România" este un ONG cultural care militează pentru conservarea, protejarea și promovarea patrimoniului turistic și cultural al României. Direcțiile de acțiune ale asociației sunt educația culturală, memoria generațiilor și a vremurilor de mult apuse și protecția patrimoniului cultural construit. Prin intermediul proiectelor pe care le dezvoltă își propune să crească interesul turiștilor români și străini față de patrimoniul cultural al României și să producă o schimbare completă și vizibilă asupra modului în care este receptată și procesată informația cu privire la patrimoniul antropic.

Platforma www.travellinromania.com a fost dezvoltată ca o „bibliotecă” digitală, organizată în funcție de județ, într-o abordare unică și complexă a obiectivelor turistice, atât la nivel de informații culturale, istorice, cât și la nivel de tradiții și experiențe personale, gastronomice, etc. Plăcuțele de informare turistică cu cod QR pot fi scanate cu telefonul mobil și ulterior, accesată platforma digitală care va oferi toate informațiile necesare. Această colaborare va conduce la mai buna cunoaștere a județului Constanța și implicit la atragerea de turiști.

Conform dispozițiilor art.173, alin(7), lit.a) și c) din O.U.G. nr.57/2019 privind Codul Administrativ, cu modificările și completările ulterioare Consiliul Județean „*hotărăște, în condițiile legii, cooperarea sau asocierea cu persoane juridice române ori străine, inclusiv cu parteneri din societatea civilă, în vederea finanțării și realizării în comun a unor acțiuni, lucrări, servicii sau proiecte de interes public județean și cooperarea sau asocierea cu alte unități administrativ-teritoriale din țară ori din străinătate, precum și aderarea la asociații naționale și internaționale ale autorităților administrației publice locale, în vederea promovării unor interese comune.*”

Proiectul de digitalizare a turismului propus de asociație constă în realizarea și montarea de plăcuțe digitale care conțin cod Q.R. (Quick Response) în proximitatea sau pe monumentele istorice și obiectivele turistice de pe raza județului Constanța. Turistul scanează cu telefonul mobil codul QR înscris pe plăcuța de informare și va fi transferat pe platforma www.travellerinromania.com, unde poate afla detalii despre obiectivul respectiv în limba română sau în alte limbi de largă circulație. Practic, turistul devine propriul său ghid turistic.

Textele informative privind obiectivele turistice și monumentele de patrimoniu care vor fi postate pe platforma digitală www.travellinromania.com au fost stabilite de către reprezentanții U.A.T. Județul Constanța cu Asociația „Călător prin România” și supuse avizării Direcției Județene pentru Cultură.

Plăcuțele digitale cu cod Q.R. vor avea dimensiunea A4, vor fi acoperite cu un material/strat de protecție transparent și vor fi montate la vedere, fără a afecta structura sau fațada monumentului istoric ori a obiectivului turistic. Design-ul plăcuțelor, softul Q.R. și producția acestora, precum și traducerea, găzduirea și administrarea textelor informative pe platforma digitală sunt în sarcina exclusivă a Asociației "Călător prin România", care va suporta toate costurile aferente.

În sarcina Județului Constanța revine furnizarea listei obiectivelor turistice și a monumentelor istorice care vor fi marcate, precum și desemnarea unui reprezentant care să participe la lucrările de amplasare și montare a plăcuțelor la datele convenite de comun acord, pe toată durata acestora.

Având în vedere importanța promovării destinației turistice, atât pe plan local cât și internațional, precum și feedback-ul pozitiv cu privire la colaborarea Asociației "Călător prin România" cu alte administrații locale din țară, care au implementat deja proiectul, considerăm că acest demers poate contribui semnificativ la promovarea patrimoniului cultural în rândul turiștilor români și străini care vor vizita regiunea, cu implicații directe în creșterea notorietății destinației și a circulației turistice.

Față de cele mai sus menționate, se supune dezbaterii proiectul de hotărâre privind aprobarea Protocolului de Colaborare între U.A.T. Județul Constanța și Asociația "Călător prin România".

**Vicepreședinte,
Gima Stelian**

**Direcția de Turism și Coordonarea Instituțiilor de Cultură Subordonate,
Director executiv, Caterinici Monica Cristina**

**Șef Serviciul Turism, Promovare Turistică și Coordonarea Centrului de Excelență în Turism,
Istrate Gabriela**

RAPORT DE SPECIALITATE
la proiectul de hotărâre privind aprobarea Protocolului de colaborare între
U.A.T. Județul Constanța și Asociația „Călător prin România”

Asociația „Călător prin România” este un ONG care militează pentru conservarea, protejarea și promovarea patrimoniului turistic și cultural al României, fiind inițiatorul unui Proiect prin care se propune: a) realizarea și montarea unor plăcuțe turistice digitale care conțin cod QR, colaborarea pentru organizarea unor evenimente de promovare a tradițiilor și culturii locale, crearea unor trasee turistice tematice sau istorice, realizarea unor materiale specifice tradițiilor locale; b) promovarea obiectivelor turistice din județul Constanța, a infrastructurii turistice, pe o platformă digitală cu accesibilitate pentru turiști români sau străini, pe care aceștia vor avea la dispoziție texte traduse în mai multe limbi de circulație internațională.

Prin adresa nr.35081/12.10.2021, Asociația "Călător prin România" a propus Consiliului Județean Constanța încheierea unui parteneriat în vederea implementării proiectului prin care se vor monta și amplasa plăcuțe digitale în proximitatea sau pe monumentele istorice și obiectivele turistice de pe raza județului Constanța.

Protocolul – anexa 1 a proiectului de hotărâre – stabilește în sarcina Consiliului Județean Constanța următoarele obligații:

- să respecte regulamentul de organizare a activităților, precum și datele convenite de comun acord cu Asociația, când poate să monteze plăcuțe;
- să participe prin angajații săi la activitățile inițiate în cadrul proiectului;
- să pună la dispoziția Asociației lista cu monumentele istorice și obiectivele turistice din județul Constanța, precum și o descriere minimală a acestora ca punct de plecare în realizarea documentației;
- să obțină acordul de principiu de la Direcția Județeană de Cultură Constanța pentru montarea acestor plăcuțe în proximitatea monumentelor istorice, precum și avizul în ceea ce privește conținutul informației/textelor aferente.

În Anexa nr.2 a proiectului de hotărâre sunt identificate obiectivele turistice/monumentele istorice pe care vor fi montate plăcuțe digitale.

Implementarea Proiectului se va realiza din fondurile Asociației „Călător prin România” și nu implică alocări financiare din partea Consiliului Județean Constanța.

Încheierea Protocolului de colaborare se aprobă în temeiul prevederilor art.173 alin.(1) lit.e), alin.(5) lit.d) și alin.(7) lit.a) din OUG nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare, care reglementează cooperarea sau asocierea cu persoane juridice române ori străine, inclusiv cu parteneri din societatea civilă, în vederea finanțării și realizării în comun a unor acțiuni, lucrări, servicii sau proiecte de interes public județean.

Facem precizarea că Ministerul Culturii – Direcția Județeană pentru Cultură Constanța a transmis Consiliului Județean Constanța, cu adresa nr.R871/05.04.2023, acordul pentru inscripționarea QR a obiectivelor turistice din județul Constanța însoțit de observații, respectiv de anexa denumită: „Punct de vedere referitor documentația privind monumentele istorice și culturale din municipiul și județul Constanța ce urmează a fi promovate digital prin sistemul QR Code” .

Având în vedere obiectul proiectului de hotărâre, arătăm faptul că hotărârea adoptată în baza acestuia reprezintă un act administrativ cu caracter individual care se caracterizează prin aceea că

reprezintă o manifestare unilaterală de voință care creează, modifică sau stinge drepturi și obligații în beneficiul sau sarcina uneia sau mai multor persoane dinainte determinate. În conformitate cu dispozițiile art.5 alin.(1)-(2) din Anexa la HG nr.831/2022 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr.52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, actele administrative cu caracter individual nu fac obiectul procedurii de asigurare a transparenței decizionale, iar autoritatea publică nu are obligația realizării etapelor acestei proceduri.

În concluzie, arătăm că proiectul de hotărâre privind aprobarea Protocolului de colaborare între U.A.T. Județul Constanța și Asociația „Călător prin România” este elaborat cu respectarea prevederilor legale și poate fi supus aprobării.

ȘEF SERVICIUL JURIDIC ȘI CONTENCIOS,
Gheorghe Buçur

Consilier juridic,
Mihaela Boacă

CONSILIUL JUDEȚEAN CONSTANȚA

DIRECȚIA DE TURISM ȘI COORDONAREA INSTITUȚIILOR DE CULTURĂ
SUBORDONATE
SERVICIUL TURISM, PROMOVARE TURISTICĂ ȘI COORDONAREA CENTRULUI DE
EXCELENȚĂ ÎN TURISM

• Alea Magnoliei nr.2, bl. L4, Constanța • Tel.: +40-241.486.636 • e-mail: serv.turism@cjc.ro •

Nr. înreg.: 21836/19.06.2023

APROBAT
Președinte C.J.C.,
LUPU MIHAI

REFERAT DE OPORTUNITATE

Urmare a Adresei Asociației „Călător prin România”, transmisă pe cale electronică și înregistrată la Consiliul Județean Constanța cu nr.35018/12.10.2021, cu privire la proiectul derulat la nivel național “Digitalizarea Turismului din România”, prin care s-a solicitat Consiliului Județean Constanța acceptul pentru implementarea acestui proiect și în județul Constanța, Serviciul Turism, Promovare Turistică și Coordonarea Centrului de Excelență în Turism a redactat și înaintat Direcției Județene pentru Cultură Constanța textele aferente fiecărui obiectiv turistic din județul Constanța.

Prin Adresa nr.17673/12.05.2023, Direcția Județeană pentru Cultură Constanța ne-a transmis avizul pe textele înaintate.

De asemenea, Serviciul Juridic și Contencios din cadrul Direcției Generale de Administrație Publică și Juridică a Consiliului Județean Constanța, prin Adresa nr.21356/15.06.2023 (atașată), a transmis un punct de vedere cu privire la Protocolul de Colaborare cu Asociația „Călător prin România”.

Asociația „Călător prin România” este o organizație non-guvernamentală culturală care militează pentru conservarea, protejarea și promovarea patrimoniului turistic și cultural al României. Direcțiile de acțiune ale Asociației „Călător prin România” sunt: educația culturală, memoria generațiilor și a vremurilor demult apuse și protecția patrimoniului cultural construit.

Proiectul „Digitalizarea Turismului din România” se derulează pe două segmente:

- a) realizarea și montarea unor plăcuțe turistice digitale care conțin cod QR, colaborarea pentru organizarea unor evenimente de promovare a tradițiilor și culturii locale, crearea unor trasee turistice tematice sau istorice, realizarea unor materiale specifice tradițiilor locale;
- b) promovarea obiectivelor turistice și a monumentelor istorice din România pe o platformă turistică digitală (www.travellerinromania.com) cu accesibilitate pentru turiști, români sau străini; textele în limba română de pe platformă sunt traduse în mai multe limbi de largă circulație (engleză, franceză, spaniolă și chineză). Practic, turistul care ajunge în dreptul unui obiectiv turistic scanează codul cu telefonul personal și este automat redirecționat spre platformă unde poate să citească detalii despre obiectivul respectiv într-o limbă pe care o înțelege.

Prin acest proiect Asociația „Călător prin România” intenționează să folosească noile tehnologii existente pe piață în domeniul promovării, în special în cazul promovării online. Astfel, se dorește ca platforma www.travellerinromania.com să devină cea mai mare platformă turistică din

România, o digitalizare a turismului care va include o documentare a unui număr de aproximativ 100.000 de obiective turistice existente pe tot teritoriul României, repartizat pe zone geografice, portul popular din fiecare zonă, gastronomia regională, hoteluri și pensiuni. Turiștii vor avea o platformă comună cu diferite destinații din România.

Conform adresei primite din partea asociației, plăcuțele vor fi montate la vedere, astfel încât nu vor afecta structura sau fațada obiectivului turistic. Plăcuțele cu cod QR vor avea dimensiunea A4 și vor avea un material de protecție transparent. Ca și conținut, plăcuțele vor respecta legea de marcă a monumentelor istorice și de patrimoniu, respectiv Legea nr.422/2001 privind protejarea monumentelor istorice, formă consolidată.

Având în vedere cele prezentate, **vă rugăm să analizați și să dispuneți asupra oportunității încheierii Protocolului de Colaborare cu Asociația „Călător prin România” (atașat), care implementează acest proiect la nivel național, în mod gratuit.**

**Director executiv,
Direcția de Turism și Coordonarea Instituțiilor de Cultură Subordonate,
Caterinici Monica Cristina**

**Șef Serviciul Turism, Promovare Turistică și Coordonarea Centrului de Excelență în Turism,
Istrate Gabriela**

Întocmit și redactat,
Inspector, Barna Gabriela-Mihaela

În atenția Domnului Președinte al Consiliului Județean Constanța,

Numele meu este Tănașcu Constantin-Iulian și sunt președintele Asociației „Călător prin România”, cu sediul în București, Sector 4, Str. Piscului, Nr. 20, Bl. 40, Sc. B, Apt. 64, CIF 39467047, înscrisă în Registrul Unic al Asociațiilor și Fundațiilor. Vă scriu această adresă pentru a vă prezenta proiectul pe care noi îl implementăm la nivel național, dar și pentru a vă cere acceptul pentru a implementa acest proiect și în județul Constanța.

Proiectul la care asociația lucrează de 3 ani se numește „Digitalizarea Turismului din România” și este un proiect format din două mari etape. Prima dintre acestea este reprezentată de identificarea, documentarea și urcarea pe o platformă turistică (www.travellerinromania.com) a poveștilor și legendelor tuturor obiectivelor turistice și a monumentelor istorice din România, astfel încât românii să știe câte lucruri interesante pot vedea în fiecare județ. Partea a doua a acestui p. () este reprezentată de niște plăcuțe de semnalizare turistică și culturală, cu cod Q.R. care sunt montate lângă monumentele istorice și obiectivele turistice și care înlocuiesc acele plăcuțe de semnalizare actuale, clasice, care nu oferă foarte multe informații. Mai mult decât atât, deoarece am căutat ca informațiile de pe platformă să fie accesibile tuturor, toate monumentele și obiectivele turistice pe care le marcăm, au textul tradus în 5 limbi (Eng, Fr, Spa, Rom și Chineză), urmând să le traducem în alte 5 limbi (Ung, Ger, Rus, Ita și Arb). Practic, turistii naționali sau străini care ajung în dreptul unui muzeu, a unei case memoriale, cetati etc, gasesc portile inchise sau nu au timp sa viziteze, pot scana acel cod Q.R. de pe plăcuță, iar automat sunt redirecționați spre platformă unde pot să citească istoria, legendele și pot să vadă poze relevante cu acestea, într-o limbă pe care o înțeleg. Practic, ei devin ghizii lor.

De menționat este și faptul că, în cazul monumentelor istorice, plăcuțele pe care le realizăm **respectă legea de marcare a monumentelor istorice și de patrimoniu**. Mai mult decât atât, deoarece este proiectul nostru de suflet, **noi nu percepem nicio sumă de bani pentru implementarea acestuia**, doar un acord semnat între părți (între noi și consiliile județene sau primăriile cu care colaborăm), nici în acest caz nu vom percepe nicio sumă de bani. Singurul ajutor pe care am vrea să ni-l oferiți este acordul de a putea implementa acest proiect pe toate obiectivele turistice și monumentele istorice din patrimoniul Consiliului Județean Constanța.

În cazul în care proiectul prezintă interes pentru dumneavoastră și doriți implementarea sa și în județul Constanța, pe acele obiective turistice și monumente istorice pe care le aveți în administrare, vă rugăm să ne oferiți acel acord de montare și vom începe imediat implementarea, împreună cu Direcția Județeană de Cultură care ne oferă asistență pe parte istorică.

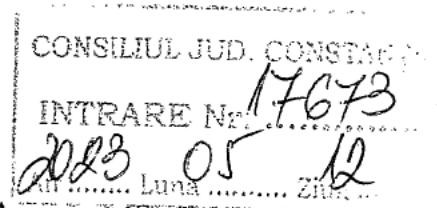
Data
12.10.2021

Președintele Asociației „Călător prin România”
Tănașcu Constantin-Iulian

MINISTERUL CULTURII
DIRECȚIA JUDEȚEANĂ PENTRU CULTURĂ CONSTANȚA
Str. Mircea cel Bătrân nr. 106, Constanța
Tel. 0241 613 008 / Fax. 0341 405 742
e-mail: djeconstanta@gmail.com, directiacultura.constanta@gmail.com

Nr. R: 871 / 5.04.2023

CONSILIUL JUDEȚEAN CONSTANȚA

DIRECȚIA DE TURISM SI COORDONAREA INSTITUȚIILOR DE CULTURĂ SUBORDONATE

SERVICIUL TURISM, PROMOVARE TURISTICA SI COORDONAREA CENTRULUI DE EXCELENȚA IN TURISM

Prin prezenta raspundem adresei dvs. nr. **8421/06.03.3023**, înregistrată la Directia Judeteana pentru Cultura Constanta, privind avizarea textelor pentru inscripționarea QR a unor obiective turistice din Judetul Constanta, in colaborare cu Asociatia Calator prin România, si va comunicam urmatoarele:

Asociatia Calator prin România deruleaza in paralel un program asemanator impreuna cu Primaria Municipiului Constanta. iar DJC Constanta a fost solicitata sa verifice si a participat efectiv la realizarea textelor pentru monumentele istorice situate in municipiul Constanta.

Consideram ca este necesar ca ca textele pentru inscripționarea QR a obiectivelor din Municipiul Constanta sa fie unice.

Prin prezenta va transmitem acordul nostru pentru inscripționarea QR a obiectivelor turistice din Judetul Constanta, cu observatiile anexate.

Cu stimă,

DIRECTOR EXECUTIV
IRINA NICOLAE

Consilier A.P.
Iolanda Ivanciu

arh. Laura Tudosie/

MINISTERUL CULTURII
DIRECȚIA JUDEȚEANĂ PENTRU CULTURĂ CONSTANȚA
Str. Mircea cel Bătrân nr. 106, Constanța
Tel. 0241 613 008 / Fax. 0341 405 742
e-mail: djconstanta@gmail.com, directiacultura.constanta@gmail.com

ANEXA LA ADRESA D.J.C. CONSTANȚA Nr. R: 871 / 5.04.2023

PUNCT DE VEDERE
referitor la
**DOCUMENTAȚIA PRIVIND MONUMENTELE ISTORICE ȘI CULTURALE
DIN MUNICIPIUL ȘI JUDEȚUL CONSTANȚA
CE URMEAZĂ A FI PROMOVATE DIGITAL PRIN SISTEMUL QR CODE**

NOTE GENERALE:

- Observațiile se fac pe baza Textului final corectat QR code - MINA Constanta – fisier din 10.03.2023
- Nu se va menționa nr. crt. al monumentelor istorice în Lista Monumentelor Istorice, deoarece acestea se pot schimba la actualizarea LMI. Codul însă rămâne același, indiferent de versiunea LMI.
- Se va menționa la fiecare obiectiv care este înscris în LMI: denumirea monumentului / sitului, adresa și datarea din LMI 2015 (deoarece LMI 2015 este ultima publicată) și codul, de exemplu „cod LMI CT-I-s-A-02696”
- Se vor avea în vedere:
- textele din Lista Monumentelor Istorice 2015
- textele pentru inscripționarea monumentelor istorice din Mun. Constanta, care au fost corectate la DJC Constanta
- textele din Albumul **CONSTANȚA – Monumente Istorice**, Editura Romart Design 2018, întocmite de DJC Constanta
- Observațiile la monumentele istorice sunt prezentate în ordinea expusă în textul înaintat de CJ- MINAC.

Statuia poetului latin Ovidiu

STATUIA LUI OVIDIU

monument istoric de for public de valoare națională, situat în Piața Ovidiu, datând din 1887, cod CT-III-m-A-02928, înscris în Lista Monumentelor Istorice

(Textul din Inscripționarea QR pentru monumentele istorice din Mun. Constanta):

Statuia din bronz a poetului latin Publius Ovidius Naso (43 a.Chr. - 17 p. Chr.) a fost realizată de sculptorul italian Ettore Ferrari, care a creat și statua lui Abraham Lincoln din New York, monumentul lui Garibaldi din Rovigo Italia, statua lui Giordano Bruno din Roma și statua lui Ion Heliade-Rădulescu din București și a fost inaugurată la Constanța în august 1887. Turnată în bronz, cu o înălțime de 2,60 m, statua îl înfățișează pe Ovidiu într-o atitudine adânc meditativă.

Marele poet latin Ovidius a fost exilat la Tomis de către împăratul Octavian Augustus între anii 8 - 17 p. Chr. A fost primul dintre monumentele statuare ridicate la Constanța de către administrația românească.

Dezvelirea statuii, în august 1887, a prilejuit o mare sărbătoare la care au participat toți constănțenii, în frunte cu prefectul Remus Opreanu, inițiatorul „Comitetului pentru statua lui Ovidiu”.

Statuia se află pe un soclu de marmură albă, pe care este încrustată o placă cu un text din „Tristele”.

Inițial statua a avut alt amplasament, cu fața spre Nord, iar în 1921, după construcția Palatului Primăriei și reamenajarea Pieței Independenței, a fost amplasată în centrul pieței, în poziția actuală.

În cursul ocupației Germano-Bulgare, în anii 1916-1918, statua a fost dărâmată de pe soclu de armata bulgară, pentru a fi luată ca pradă de război, dar acțiunea a fost oprită de ofițerii germani și, până la revenirea autorităților românești, în noiembrie 1918, statua a fost adăpostită în subsolul Primăriei.

O replică identică a monumentului se află din 1925 la Sulmona, în Italia, în orașul natal al poetului, cu care orașul Constanta este înfrățit.

Edificiul roman cu mozaic

Piața Ovidiu nr. 5

Monument arheologic de valoare națională Edificiul roman cu mozaic, sec. IV-VI p.Chr. Epoca romano-bizantină cod LMI CT-I-m-A-02553.05, situat în situl arheologic Orasul antic Tomis cod CT-I-s-A-02553 înscris în Lista Monumentelor Istorice.

(Textul din Inscrisiunea QR pentru monumentele istorice din Mun. Constanța):

Monumentul istoric a fost descoperit în anul 1959, cu prilejul unor lucrări edilitare. Era un edificiu public cu 4 niveluri care făcea legătura între nivelul portului antic și nivelul falezei și al pietei publice – forul, astăzi Piața Ovidiu. Facea parte probabil dintr-un complex de clădiri publice împreună cu Thermele situate în vecinătate, spre Sud-Est.

La nivelul Bulevardului Termele Romane de astăzi se află un sir de 11 încăperi boltite, cu rol initial de depozite de marfuri. Sub acestea se mai afla în antichitate un alt nivel de încăperi, astăzi sub nivelul terenului.

Deasupra depozitelor exista o sala mare cu funcțiuni publice pavată cu un mozaic policrom. Acesta avea initial suprafața de 2000 m.p., din care se păstrează cca. 800 m.p. și este unul dintre cele mai mari pastrate pe teritoriul fostului imperiu roman. Se compune din pietricele colorate (tesserae) și este compus dintr-un chenar care inconjura sala, format din motive geometrice și vegetale stilizate (frunza de iedera, funie simpla, funie tripla, valuri stilizate) și o parte centrala lucrata în tehnica clasica „opus vermiculatum”, formata din cercuri incise în patrute decorate cu vase stilizate de tip kantharos, arme (securi duble, scuturi), forme geometrice (dreoptunghiuri și romburi). Deasupra salii se mai afla o terasa care făcea legătura cu nivelul pietei publice a orasului. În anii 1960 vestigiile antice au fost restaurate iar sala cu mozaic a fost acoperită cu o constructie de protecție, cu funcțiune muzeală, realizata în stilul internațional specific perioadei, proiectata de specialiști de la Institutul Național al Monumentelor Istorice. Clădirea este astăzi o secție a Muzeului de Istorie Națională și Arheologie Constanța, aflat în vecinătate.

În prezent este în curs reabilitarea clădirii de protecție și restaurarea și punerea în valoare a covorului de mozaic și a zidurilor romane.

Zidul de incintă al Cetății Tomis

Monument arheologic de valoare națională datând din sec. IV a. Chr. - sec. V p. Chr., Epoca greacă, romană și romano-bizantină, cod LMI CT-I-m-A-02553.08, cu traseul de la Intersecția str. Mircea cel Bătrân cu Dragoș-Vodă, intersecția bd. Ferdinand cu str. Râșcoala 1907, de-a lungul Bd. Ferdinand până la Teatrul Fantasio, cu prelungirea până la intersecția Bd. Ferdinand cu str. St. Mihăileanu, și în continuare până la Poarta 3 Port, cod CT-I-m-A-02553.08, înscris în Lista Monumentelor Istorice

Promontoriul peninsular al Cetății Tomis era închis, în partea de nord, nord-vest și sud, sud-est, de un puternic zid de apărare, înălțat în secolul al III-lea, care lega faleza de vest de cea de est, descriind un arc spre exterior. Fragmente din zidul situat de-a lungul Bulevardului Ferdinand și care în prezent delimitează Parcul Arheologic au fost cercetate pentru prima dată de către Vasile Pârvan, în campaniile arheologice din 1915-1916, cercetările fiind reluate la peste patru decenii distanță, între anii 1958-1959, de către un colectiv de specialiști ai Muzeului de Istorie Națională și Arheologie Constanța. Gros de aprox. trei metri, construit din piatră și mortar, având la exterior blocuri mari din piatră, el era prevăzut cu turnuri și bastioane. Accesul în cetate se făcea prin mai multe porți, dintre care două trei au fost scoase la lumină, situându-se una de alta la o distanță de aproximativ 300 de metri. Poarta dinspre fostul Teatru „Fantasio” era flancată de două turnuri paralelipipedice și asigura legătura cu Cetatea Callatis, prin cea de lângă Harta arheologică se asigura legătura spre Vest, iar din cea de la intersecția str. Dragoș Vodă cu str. Mircea cel Bătrân (Poarta Mare) se pornea spre nordul regiunii. Zidul a fost distrus de mai multe ori și refăcut. Astfel, în timpul Împăratului Iustinian, lângă poarta de nord (în vecinătatea actualei hărți arheologice) a fost ridicat un turn semicircular, numit Turnul Măcelarilor, deoarece acea porțiune a zidului de incintă care fusese distrusă s-a reconstruit prin contribuția bănească a breslei măcelarilor tomitani, după cum atestă o inscripție în limba greacă descoperită în zonă. Zidul a devenit inutilizabil spre sfârșitul secolului al VI-lea și începutul veacului al VII-lea, ca urmare a tot mai deselor atacuri avaro-slave. O parte din zid este vizibilă și în prezent de pe Bulevardul Ferdinand, unde se află și Parcul arheologic. Aici se află expus un ansamblu de piese arheologice care amintesc de perioada înfloritoare a ocupației romane. La marginea parcului, o hartă lucrată în mozaic prezintă ansamblul cetăților Dobrogei care existau în perioada romană.

Mormântul pictat

MORMÂNTUL HYPOGEU PALEOCREȘTIN

str. Stefan cel Mare, intersecție cu str. Mircea cel Bătrân

Monument arheologic de valoare națională, datând din sec. IV p. Chr., epoca romană- cod CT-I-m-A-02555.04, situat în situl arheologic Necropola Orasului antic Tomis cod **CT-I-m-A-02555** înscris în **Lista Monumentelor Istorice**.

(Textul din Inscrisiunea QR pentru monumentele istorice din Mun. Constanța):

Monumentul istoric consta într-un mormânt subteran colectiv cu dromos, acoperit cu bolta semicilindrică, cu pereții și bolta pictați în frescă, bine păstrată, cu reprezentări antropomorfe (o scena de banchet cu 7 personaje), zoomorfe (pauni, potarnichi, iepuri) și vrejuri vegetale.

A fost descoperit în anul 1988 cu prilejul unor lucrări edilitare, de către arheologii Constantin Chera și Virgil Lungu, de la Muzeul de Istorie Națională și Arheologie Constanța.

Se presupune că mormântul aparținea unei importante familii tomitane, care trăia la începutul secolului al IV-lea, când Tomisul a fost una dintre cele mai înfloritoare metropole de la Pontul de vest.

În interiorul mormântului au fost găsite cinci schelete depuse în sicrie din lemn, de la ultima fază de înmormântări și oseminte dintr-o primă fază de înmormântări, de la începutul sec. IV. A mai fost descoperită o mică amforă datând de la începutul sec. V, când au avut loc ultimele înmormântări.

Mormântul este deosebit de important pentru pictura în frescă de la începutul sec. IV.

Sunt prezente scene cu animale care simbolizează credințe ale vremii, dar și un festin funerar, o masă funerară, în jurul căreia sunt adunate 7 personaje. Scenele cu subiecte animale, păsări, motive florale și arbori, pot fi interpretate ca o evocare a paradisului.

Imaginile pline de simboluri aparțin perioadei de tranziție între finalul păgânismului și începuturile creștinismului. Simbolistica legată de învierea și imortalitatea omului este redată și în imaginile cu cei patru porumbei sau cu potarnichile care beau apă dintr-o cupă. Scenele au o semnificație cultică, din perioada în care credințele politeiste erau treptat înlocuite de creștinism, noua religie care apăruse în Imperiul Roman.

În această perioadă de la începutul sec. IV, Constantin cel Mare a dat edictul de la Milan, în 313 d.Hr., prin care, creștinismul a devenit una dintre religiile acceptate în Imperiul Roman. Totuși, nu exista indicii sigure ca mormântul ar fi aparținut unei familii creștine.

După descoperire, monumentul a fost protejat cu o construcție provizorie. El nu este vizitabil din cauza spațiului redus și fragilității frescei, care necesită o atmosferă cu temperatura și umiditate controlate și trebuie monitorizată permanent.

O reproducere scară 1:1, realizată de către specialiștii de la Institutul de Arte Plastice "Nicolae Grigorescu" din București, poate fi văzută la Muzeul de Istorie Națională și Arheologie Constanța.

În urma cercetărilor arheologice realizate în anul 2021, în jurul monumentului au mai fost descoperite alte 33 de morminte antice, simple.

În prezent se află în curs lucrări de restaurare a cavoului și de construire a unei clădiri de protecție cu funcțiune muzeală și de prezentare, pentru includerea obiectivului într-un circuit turistic.

.....

Murfatlar:

Ansamblul Rupestru de la Murfatlar, sit arheologic de valoare națională. Str. Muzeului 1. Pe versantul de N al "Dealului Tibișir", pe malul de SV al canalului Dunăre-Marea Neagră, la S de DN3 Constanța-Ostrov, datând din sec. X - XI. Epoca medieval timpurie, cod **CT-I-s-A-02585** înscris în **Lista Monumentelor Istorice**

În apropierea orașului Murfatlar se află Complexul rupestru Basarabi-Murfatlar, ansamblu rupestru format din șase bisericuțe, câteva încăperi, galerii și morminte creștine, toate cioplite într-un deal de cretă din apropierea carierei de extragere a cretei din localitatea Murfatlar. Cele mai valoroase indicații cronologice le oferă o inscripție în slava veche din anul 6500 î.e.n. și grafitul incizat în limba greacă, ambele datând din secolul X. în anul 982 e.n. Complexul de Bisericuțe Rupestre este un sit arheologic și un complex rupestru deosebit de important pentru istoria creștinismului de pe teritoriul țării noastre; de asemenea, reprezintă un excepțional exemplar de arhitectură rupestră creștină din Europa. Se crede că Ansamblul Rupestru de la Murfatlar adăpostește prima biserică și primele chilii ale unei mănăstiri, de pe teritoriul României. Din suprafața de aproape 3 hectare, doar o treime a fost acoperită printr-o construcție de beton armat, cu aspect vag de catedrală și cu acoperișul în trepte, construită în anii 1970.

În prezent există un proiect aprobat pentru restaurarea ansamblului rupestru, construirea unei clădiri noi de protecție și spații de informare destinate turistilor.

Adamclisi:

Cetatea antică „Tropaeum Traiani”, sit arheologic de valoare națională, sec. II - VII, Epoca romană și romano-bizantină. La 400 m NV de sat, pe Valea Urluia, la N de DN3 Constanța-Ostrov, cod CT-I-m-A-02567.01 înscris în Lista Monumentelor Istorice

Situată în partea de sud-est a comunei Adamclisi și la cca 1500 m de monument, cetatea ocupă o suprafață de peste 10 ha. Așezarea băstinașă care a precedat orașul roman a fost populată cu veterani și elemente civile romane. Încă din sec. II p. Chr. așezarea se transformă într-un centru urban înfloritor și este ridicată la rangul de municipiu. După distrugerile provocate de costoboci (pe la anul 170 p. Chr.), orașul continuă să se dezvolte. Se construiesc edificii publice și particulare, străzi pavate și cu canalizare, edificii religioase și portice, etc. După atacurile carpo-gotice din a doua jumătate a sec. III p. Chr. cetatea este reconstruită la începutul sec. IV p. Chr., sub împărații Constantin cel Mare și Licinius. După înflorirea urbanistică din sec. IV p. Chr. și din prima jumătate a sec. VI p. Chr., invazia avaro-slavă din 586 p. Chr. afectează puternic cetatea. În condițiile în care puterea imperială devine nominală, în sec. VII p. Chr. orașul se destramă și populația se retrage în zonele împădurite din împrejurimi.

Monumentul triumfal „Tropaeum Traiani”, monument istoric de arheologie de valoare națională, sec. II p. Chr., Epoca romană. La NE de sat, la 1,5 km pe drumul ce pornește din DN3 la E de sat, cod CT-I-m-A-02567.05 înscris în Lista Monumentelor Istorice

Monumentul, conceput ca simbol al forței Romei, a fost ridicat de împăratul Traian în urma unei importante victorii raportată în aceste locuri în primul război dacic. Monumentul triumfal, închinat zeului Marte Răzbnătorul (Mars Ultor) a fost ridicat între anii 106 - 109 p. Chr., la sfârșitul războaielor dacice. În starea sa originală monumentul se prezenta ca un uriaș cilindru înalt de 40 m (cu un diametru la bază egal cu înălțimea), suprapus de un trunchi de con acoperit cu plăci de piatră. Deasupra, două prisme hexagonale serveau drept soclu unei enorme statui - renumitul tropaeum. Elementele decorative, dispuse circular, constau din friza inferioară, o succesiune de metope încadrate de pilaștri și friza superioară. Cele 54 de metope derulează filmul evenimentelor războinice desfășurate aici la începutul sec. II p. Chr.: defilarea trupelor romane, imagini ale împăratului Traian, scene de luptă, prizonieri înălțuiți secondați de militari romani, bogăția ținutului etc. Pe circumferința superioară, în aceeași dispunere circulară, șirul de 27 creneluri redau în relief figuri de prizonieri (daci, germanici, sarmați). În sfârșit, în vârf domină statuia trofeului, înaltă de cca. 5 m, în care recunoaștem costumul și armura unui militar roman. Totul impune prin masivitate, creând impresia de dominație a învingătorului. Restaurarea monumentului respectă autenticitatea, conservând părțile originale și redând fidel, în replică, piese figurate. Avem astfel imaginea integrală a monumentului în toată mărirea sa, cu toate implicațiile de ordin educativ, patriotic și turistic. În vecinătatea monumentului triumfal se mai află mausoleul unui înalt ofițer roman căzut în luptă și un altar cenotaf pe ai cărui pereți sunt săpate în piatră numele a peste 3800 de soldați romani „care au murit năpraznic luptând pentru patrie”.

A fost reconstruit în anii 1970 și a fost restaurat după anul 2010.

Cernavodă:

Cetatea „Axiopolis”, Sit arheologic de valoare națională, sec. IV a. Chr. - sec. VII, Latène, epoca romană și bizantină. La 3 km Sud de Cernavodă, în fața insulei Hinog, pe malul drept al Dunării, cod CT-I-m-A-02620.01 înscris în Lista Monumentelor Istorice

Descriere: Este situată pe un platou de pe versantul drept al Dunării din dreptul insulei Hinog, aflată la circa 3 km sud de capătul podului de la Cernavodă. Primele săpături au fost efectuate pe platoul de formă triunghiulară de către Pamfil Polonic, în anii 1895 - 1896 și 1899, sub conducerea prof. Gr. Tocilescu, director al Muzeului Național de Antichități. Cu această ocazie, au fost identificate două așezări, una romană și alta, se pare, bizantină. De asemenea, au fost identificate porțile de nord și de sud ale fortăreței bizantine, despărțite de poarta romană printr-o șa de teren. Cu aceeași ocazie, s-au descoperit temeliiile unei baze de cimitir cu o capelă anexă în apropierea porții de nord a cetății mai vechi, precum și inscripții, fragmente sculpturale, ceramică elenistică, romană și medievală timpurie. Încă din epoca elenistică, Axiopolis s-a evidențiat prin însemnate schimburi comerciale cu coloniile grecești vest-pontice Histria, Tomis și Callatis.

Este situată în interiorul unei Unități Militare și NU se vizitează.

Topalu:

Cetatea Capidava

Sit arheologic de valoare națională, sec. II - VII, Epoca romană, sec. VIII - XI, Epoca medieval timpurie, la marginea de SV a satului Capidava, comuna Topalu, pe malul Dunării, la Sud de DJ 223, cod CT-I-m-A-02600.03 înscris în Lista Monumentelor Istorice

Capidava se ridică pe malul drept al Dunării, la jumătatea distanței dintre Hârșova și Cernavodă, șoseaua care leagă localitățile trecând chiar pe lângă zidurile cetății. Fortificația are forma unui patrulater cu laturile lungi de la NV spre SE - 105 m x 127 m, cu ziduri groase de peste 2 m și înalte de 5-6 m, cu 7 turnuri de peste 10 m, din care 3 turnuri dreptunghiulare, 2 turnuri în sfert de cerc și 2 turnuri intermediare în forma de potcoavă (U), o poartă lată de 2.50 m situată pe latura de SE care făcea legătura cu restul teritoriului și o ieșire strategică pe latura de SV a turnului dinspre Dunăre, unde era amenajat portul. Cetatea ocupa un loc important în sistemul defensiv roman făcând parte din seria de caste și fortificații ridicate în timpul Împăratului Traian, la începutul secolului al II-lea, în cadrul măsurilor de organizare a limes-ului dunărean. Locul era deosebit de potrivit, caracterului construcției oferind o vastă arie de supraveghere: un masiv stâncos care se înalță între piciorul pantei ce coboară dinspre NE și Dunăre. Masivul prezenta un avantaj din punct de vedere strategic și anume un șanț natural care pornea din Dunăre, îl ocolea pe partea de NE, până aproape de colțul de est al cetății. De altfel, forma masivului a impus forma și orientarea castrului. Importanța strategică a locului a determinat instalarea unei stațiuni militare precum și amplasarea și dezvoltarea unui centru civil în epoca romană. Castrul, situat lângă un vad de trecere a fost construit de detașamente din Legiunea V Macedonica și Legiunea XI Claudia. Toponimul getic de Capidava - însemnând cetatea de la cotitură - confirmă o locuire preromană, poziția geografică deosebită explicând însemnătatea așezării băștinașe, loc care permitea comunicația între dacii din Dobrogea și cei din Câmpia Munteană. Tabula Peutingeriana ne oferă date exacte privind distanțele dintre Axiopolis, Capidava și Carsium. Aceste distanțe coincid cu distanțele dintre localitățile actuale Hinog- Capidava și Capidava- Hârșova. În verificarea tabulei vine descoperirea unui stâlp miliar în localitatea Seimenii Mici care dă distanța de 18000 de pași de la Axiopolis la Capidava adică 27 de km.

A fost restaurată și amenajată pentru vizitare între anii 2016-2020.

Cetatea „Carsium”, Hârșova

sit arheologic de valoare națională sec. I - VI p. Chr., Epoca romană, sec. X - XIX, Epoca medievală, situată pe Malul Dunării - str. Dobrogei până la intersecția cu str. Gh. Doja - spre V de-a lungul str. Carsium până la intersecția cu str. Lunei - str. Lunei și str. Venus spre S, până la malul Dunării, la Crucea monument, cod CT-I-m-A-02676 înscris în Lista Monumentelor Istorice

Cetatea de la Hârșova reprezintă un ansamblu de resturi de ziduri răspândite pe o bună parte din teritoriul actual al localității datând din antichitate până la începutul epocii moderne. Cetatea antică este cunoscută în izvoarele epocii cu numele Καρσουμ, Καρσοϋ, Καρσω în textele grecești, și Carso, Carsio, Carsion, Carsium în documentele latine. Nu se cunosc limitele fortificației din perioada romană și romano-bizantină. Aproape de centrul orașului a fost descoperită poarta de nord a cetății de la sfârșitul secolului al III-lea și primii ani ai secolului al IV-lea. Fortificația construită de împăratul Iustinian se află pe Dealul cetății. Pe malul Dunării, la baza portului medieval se află ziduri ale instalației portuare antice. Cercetări importante s-au făcut în necropolele antice în anii 1987-1989, și din 1993 în cetate. Cetatea medievală este cunoscută în izvoarele otomane, austriece, germane cu numele Karsova, Kersova, Chirschova, Hirsow, Hîrșova. Multă vreme fortificația medievală a fost confundată cu cea antică. Cercetări recente au arătat că așezarea din epoca otomană a fost înconjurată de o incintă monumentală, cu ziduri groase, care închide o suprafață de cca 30 ha, așa cum este descrisă de călătorul Evlia Celebi la 1651, sau cum apare în planul gen. Von Moltke la 1826. Continuitatea de 19 veacuri, vizibilitatea unor părți componente, oferă cetății de la Hârșova unicitate. Se păstrează, instalația portuară, folosită, pe același amplasament, din secolele II-III până în secolul al XIX-lea, resturi ale incintelor medievale, din ultima perioada de funcționare (sec. XVII-XIX) pe „platoul cetății”. „Turnul Comandantului” domină întregul sistem de fortificații, poarta de nord a cetății romano-bizantine (intersecția str. Carsium - str. Unirii), turnurile de NE și NV ale cetății medievale (de-a lungul străzii Carsium) și fortificația din Dealul Belciug (care închide orașul medieval la Dunăre). Întregul ansamblu se plasează la Dunăre pe stânci calcaroase cu statutul de rezervație naturală și peisagistică, fapt ce amplifică imaginea și valoarea sitului.

Cetatea Ulmetum, Pantelimon

monument arheologic de valoare națională, sec. II - IV p. Chr., Epoca romană, situată în vecinătatea de Est a satului Pantelimon, la S de DJ 226B, cod CT-I-m-A-02726.01 înscris în Lista Monumentelor Istorice

Situl arheologic „Ulmetum” este poziționat în partea centrală a Dobrogei, dispus în marginea de ~~nord-vest~~ Est a localității Pantelimonu de Sus (jud. Constanța). Obiectivul, reprezentat de o fortificație romano-bizantină, avea un rol important, strategic, pe drumul central dobrogean ce proteja transportul mărfurilor și al negustorilor (între orașele romane Noviodunum și Markianopolis). Acest control era realizat prin intermediul militarilor cantonați pe plan local, până către nordul spațiului provincial în zona limesului dunărean. Pentru că aici se găsesc urme de locuire civilă și de cetate din Epoca romană (sec. II-VI), situl a fost inclus în Repertoriul Arheologic Național și în Lista monumentelor istorice 2004 - Județul Constanța. Denumirea latină *Ulmetum* înseamnă în limba română „pădure de ulmi”. Arheologii din Constanța au stabilit că, la sfârșitul secolului IV, cetatea Ulmetum a găzduit sute de federați goți care primiseră dreptul de a se stabili în aceasta zonă. Cu ocazia săpăturilor, în centrul fortificației a fost decoperit mormântul unui nobil germanic.

Complexul muzeal Histria - Cetatea și Muzeul Histria.

Cetatea Histria, sit arheologic de valoare națională, sec. VII a. Chr. - sec. VII p. Chr., Epoca greco-romană, situată în punctul "La cetate", la SE de satul Istria, pe malul lacului Sinoe, cod CT-I-m- A-02681.01 înscris în Lista Monumentelor Istorice

Cetatea Histria, situată pe malul lacului Sinoe, este prima colonie greacă de pe țărmul de vest al Mării Negre. Întemeiată pe la mijlocul secolului VII a.Chr. Histria are o dezvoltare neîntreruptă atât în perioada greacă, cât și în cea romană, reprezentând pentru multă vreme cel mai însemnat centru economic și cultural de la gurile Dunării. Istoria orașului în perioada greacă cunoaște perioade de dezvoltare întrerupte de distrugerii violente datorate, pe rând, următorilor: campaniei lui Darius împotriva sciților (sfârșitul sec. VI a.Chr.), confruntărilor dintre Filip al II-lea și Ateas (a doua jumătate a sec. IV a.Chr.) sau includerii în regatul lui Burebista (mijlocul sec. I a.Chr.). Sub stăpânirea romană orașul cunoaște o autonomie nominală și aderă la „Comunitatea elenilor din Pont” (Hexapolis/Pentapolis). Prosperitatea din timpul împăraților Antonini și Severi (sec. II- primele decenii ale sec. III p.Chr.) este întreruptă de invaziile carpo-gotice de la mijlocul sec. III p.Chr. În perioada Dominatului (sec. IV-VI p.Chr.) Histria cunoaște o perioadă de relativă liniște și dezvoltare întreruptă de atacuri ale hunilor (sec. IV și V p.Chr.), avarilor și slavilor (a doua jumătate a sec. VI p.Chr.). Sfârșitul propriu-zis al Histriei ca centru urban se leagă de condițiile politice, economice și administrative ale Dobrogei în sec. VII p.Chr., dar un rol important l-a avut și închiderea lagunei și încetarea funcționării portului la Marea Neagră. După treisprezece secole de existență ia sfârșit istoria cetății.

Mangalia

Mormântul cu papirus, monument arheologic de valoare națională, sec. IV - I a. Chr., Latène, situat în interiorul Muzeului arheologic Callatis, cod CT-I-m-A-02696.09 înscris în Lista Monumentelor Istorice. În interiorul Muzeului de Arheologie „Callatis”, vizitatorii pot vedea vestitul mormânt cu papirus, datând din secolul IV a.Chr., cercetat în anul 1959, restaurat și conservat în cadrul expoziției de bază a muzeului. Mormântul fusese acoperit cu trei lespezi de piatră, iar în interiorul său a fost descoperit un papirus scris în limba greacă. Mormântul era înconjurat de un ring de piatră care se poate observa și astăzi. Papirusul este singurul artefact de acest fel descoperit în România și este cel mai vechi din Europa.

Muzeul Marinei Române de la Mangalia (~~CT-II-m-A-02859, poz. 563 în LMI~~ ~~CT 2015~~) (nu este monument istoric !)

În august 2004, într-o clădire a cazarmei dezafectate au început lucrările de reparații și de organizare a instituției muzeale. Conceput ca un muzeu al tehnicii navale, el evidențiază aspecte din activitatea portului militar Mangalia în perioada 1952-2000. Muzeul Marinei Mangalia pune la dispoziția vizitatorului o impresionantă colecție de tehnică de navigație și obiecte de patrimoniu, care redau fidel istoria recentă a Marinei militare, pe parcursul a două moderne spații expoziționale și a unei biblioteci tematice. În cadrul expoziției se găsesc obiecte aparținând colecțiilor de arme sub apă, prezentate în detaliu, secțiuni ale unor torpile ce au fost în dotarea trupelor marinei Garnizoanei Mangalia. În curtea din fața clădirii muzeale sunt expuse piese dintr-o impresionantă colecție de artilerie navală și antiaeriană, dominată de masivul tun de 130 mm, care a aparținut artileriei de coastă.

Constanța

Muzeul de Istorie Națională și Arheologie Constanța

Clădirea Muzeului este monument istoric de arhitectură de valoare națională, situat în Piața Ovidiu, construit între anii 1913-1921, după proiectul arhitectului Victor Ștephănescu, cod CT-II-m-A-02831 înscris în Lista Monumentelor Istorice

(Textul din Inscriptionarea QR pentru monumentele istorice din Mun. Constanța):

Clădirea monumentală proiectată de arh. Victor Ștephănescu, în stil neoromânesc, a fost construită între anii 1912-1921, pe locul unei vechi râpe ce cobora în Port și a funcționat ca Primărie până în anul 1977 când aceasta s-a mutat în noul palat administrativ din Bd. Tomis 51, iar clădirea fost amenajată pentru Muzeul de Arheologie. Cu ocazia construirii clădirii, în anul 1921, a fost sistematizată și Piața Ovidiu și a fost reamplasată în centrul acesteia Statuia poetului latin Publius Ovidius Naso, realizată în anul 1887 de sculptorul italian Ettore Ferrari. Volumul masiv, cu o curte interioară, este încununat cu un turn-campanilă, cu ceas.

La etajul I se afla fosta sala de consiliu, decorată cu pictura în frescă, cu imagini din istoria poporului român, având ieșire în loggia monumentală, cu arcadă în stil brâncovenesc, pe fatada principală spre Piața

Muzeul deține un patrimoniu însemnat rezultat din cercetările arheologice sau descoperiri inamplatoare de pe tot teritoriul județului Constanța, începând din paleolitic, cu o bogată colecție din perioada romană și romano-bizantină.

Este unul dintre cele mai bogate muzee din România și a doua instituție de profil, ca mărime, după Muzeul Național de Istorie al României din București.

Începuturile colecției muzeale datează din 1879, fiind realizate de către Remus Opreanu, primul prefect al administrației românești din Dobrogea, în încercarea de a contracara contrabanda cu piese antice descoperite în sănierele arheologice ale Constanței. Timp de aproape un secol, Muzeul de Istorie din Constanța a cunoscut perioade de declin și înflorire, fiind dezorganizat, reorganizat și mutat în diferite locații din oraș.

În anul 1977 muzeul a fost mutat definitiv în sediul actual din Piața Ovidiu.

Muzeul de Istorie Națională și Arheologie se mândrește cu un patrimoniu impresionant, format din peste 430.000 de obiecte care datează din paleolitic până în epoca modernă. Deși pune accent pe istoria Dobrogei, are o arie tematică națională. Instituția adăpostește obiecte de origine greacă, romană, bizantină și medievală (tunelte și arme din piatră, bronz și fier), ceramică, elemente arhitectonice antice (coloane, capiteluri, frontoane, decoruri, etc.), sculpturi antice, vase din sticlă, statuete din bronz, bijuterii, numismatică (colecția cuprinde monede din argint, bronz și aur, unele dintre ele fiind unice), icoane, documente, hărți, machete, fotografii, telegrame, reviste, obiecte ce au aparținut unor personalități ale începutului de secol XX, piese de mobilier și alte obiecte cu o mare încărcătură istorică.

La parterul Muzeului de Istorie Națională și Arheologie se află două săli în care sunt expuse monumente arheologice cu valoare deosebită, rarități și piese unice. Din această secțiune se fac remarcate: Șarpele Glykon - piesă unică în lume, reprezentând o zeiță din mitologia romană (sec. II d.Hr.), Grupul statuar Fortuna cu Pontos - divinități protectoare ale portului și cetății Tomis (sec. II-III d.Hr.), Aedicula cu dubla reprezentare a zeiței Nemesis - una dintre cele mai remarcabile piese ale Muzeului (sec. II d. Hr.), colecții de podoabe din aur, pietre și camee, tezaurul de vase de argint Sucidava-Izvoarele, etc. În cadrul celorlalte etaje ale muzeului exponatele sunt ordonate cronologic, începând cu primele dovezi de locuire a Dobrogei și încheindu-se cu epoca modernă. Dintre aceste piese se remarcă "Gânditorul" și perechea sa, piese emblematice pentru cultura Hamagia (Neolitic). Complexul muzeu de istorie și arheologie este completat la exterior de un amplu lapidariu - colecție de pietre mari, sculptate) și de Edificiul Roman cu Mozaic, un monument istoric unic în Europa de Est prin dimensiunile sale.

Curtea interioară a fost consolidată în anul 2011.

În prezent se pregătește un proiect pentru consolidarea și restaurarea întregii clădiri.

Clădirea Muzeului de Istorie Națională și Arheologie Constanța, cândva fosta primărie a orașului, adăpostește una dintre cele mai mari și fascinante colecții de obiecte de arheologie din România. Istoria de peste două milenii și jumătate de existență a Tomisului - vechiul nume grecesc al orașului Constanța - ca de altfel întreaga regiune cuprinsă între Dunăre și mare, a însemnat pentru arheologi descoperirea unor artefacte de excepție. În varietatea pieselor expuse dar și în valoarea colecțiilor sale constă bogăția muzeului constănțean. În cele două săli de la parterul clădirii destinate Tezaurului muzeului, sunt expuse piese cu valoare excepțională, multe dintre ele unice. În prima sală se poate admira o colecție de vase din sticlă din perioada romană, cu forme și decoruri superbe, chiar spectaculoase. Menționăm "paharul zeilor", un vas care are reprezentate divinitățile Hermes, Iarna, Hiems Herakles și Hymen; bolul cu inscripție greacă pe el "Fii bucuros că ești", sau un vas de sec.VI. p. Chr. descoperit în cripta uncea din cele șapte bazine creștine ale Tomisului. În sala a doua a Tezaurului este prezentată cea mai importantă descoperire făcută vreodată în orașul de pe malul mării. Este vorba despre un depozit de sculpturi antice format din 24 de piese reprezentând divinități din pantheonul cetății: zeița Isis, tripla Hecate, Fortuna cu Pontos, cavalerul Trac, Cybela, Dioscurii, Nemesis etc. Printre cele 24 de statui se remarcă prin valoare și realizare artistică, șarpele Glykon, un monolit din marmură, capodoperă a sec. II p. Chr. Unicitatea piesei constă în modul în care artistul anonim a reușit să reunească reprezentări

diferite cu simbolistică individuală: un șarpe cu bot de antilopă, ochi, urechi și păr de om, corpul de șarpe și coadă de leu. Primul etaj al muzeului este dedicat în întregime arheologiei: preistoriei, în cadrul căreia epoca neolitică este reprezentată prin originalitatea și frumusețea aproape modernă a artefactelor (deși au peste 6000 de ani vechime), a uneltelor și idolilor aparținând culturilor Hamangia, Boian sau Gumelnița. Urmează epoca bronzului, corespunzătoare formării primelor triburi trace; epoca fierului, căreia îi aparține o statuie-menhir din granit a unei căpetenii traco-scitice și un cazan de cult din bronz, ambele din sec.V a. Chr. Cele șase secole de viață romană în regiunea dintre Dunăre și mare sunt expuse pe parcursul mai multor săli. De la cucerirea romană, cu momentul bătăliei de la Adamclisi (Tropaeum Traiani) și apoi a întregii Dacii, până la părăsirea Daciei de către romani, se desfășoară în fața vizitatorilor hărți, materiale ceramice, din sticlă sau bronz, opaițe sau statui, inscripții sau stâlpi militari, cărămizi cu ștampile de legiuni romane, capitele, baze de coloană, elemente de apeducte. Creștinismul în Dobrogea în sec. III-VII p. Chr. este o perioadă de o covârșitoare importanță pentru viața spirituală a oamenilor. Fenomenului i s-a dedicat o întreagă sală cu imagini ale cavoului – hypogeu cu picturi de la Tomis, cu inscripții, capiteli, frontoane, planuri de bazine paleocreștine, etc. Ultima parte a circuitului de vizitare de la etajul I este dedicată perioadei integrării Dobrogei în Imperiul Bizantin – sec. X p. Chr. Piese reprezentative provin de la Capidava, Dinogetia, Murfatlar (Basarabi). Prezentarea este completată de hărți și portulane, monede emise de domnitori români, arme de secol XVII, vase ceramice din perioada feudală, etc. Etajul II al muzeului cuprinde o înălțuire de imagini și obiecte începând cu perioada secolului al XVIII-lea până în perioada modernă a existenței regiunii Dobrogea. (Sunt prezentate momentele revoluției de la 1821 conduse de Tudor Vladimirescu, revoluției de la 1848, unirii Principatelor Române din 1859 sub Alexandru Ioan Cuza, războiului de independență din 1877, primului război mondial, etc. Sala XVI este dedicată evenimentului de excepție al desăvârșirii unității naționale de la 1 decembrie 1918). Etajul mai expune două colecții de excepție: una cu monede și bancnote din bogatul inventar al colecției numismatice a muzeului și a doua cu o colecție de 620 de pipe și țigarete provenite din ateliere europene, piese valoroase, deosebit de interesante ca aspect și cu totul originale într-o astfel de expunere.

Edificiul Roman cu Mozaic – a mai fost prezentat la pag. 2

Textul din Inscriptionarea QR pentru monumentele istorice din Mun. Constanta.

Muzeul de Artă, Bd. Tomis nr. 82-84

Clădirea veche, fosta Școală, situata la intersecția cu Bd. Ferdinand este monument istoric de arhitectură de valoare națională, cod CT-II-m-A-02852 înscris în Lista Monumentelor Istorice

(Textul din Inscriptionarea QR pentru monumentele istorice din Mun. Constanta):

Fosta Școală Primară Mixtă „Principele Ferdinand și Principesa Maria”, clădirea a fost proiectată de arhitectul Ion Socolescu, în stil eclectic clasicist și realizată în anul 1893.

După 1980 clădirea a fost amenajată ca Muzeu de Artă și a fost extinsă cu un corp P + 3 în partea de Nord-Vest. A fost renovată în anii 2014-2015.

Muzeul deține o colecție excepțională de pictura românească, mai ales din perioada interbelică.

Muzeul de Artă este considerat pe plan național un important și reprezentativ spațiu de expunere, păstrare, valorificare și cercetare a creației vizuale românești din perioada modernă.

Înființat în anul 1961 cu un patrimoniu modest, aparținând vechilor pinacotece din Constanța și Balș (deschise în anii 1935 – respectiv 1937), Muzeul de Artă oferă publicului de pretutindeni peste un secol din evoluția picturii, sculpturii și graficii românești (circa 1840 – 1950), arătând în același timp, prin opere de referință, locul și rolul Dobrogei în peisajul de inspirație marină în contextul creației naționale.

Expoziția de bază a muzeului constănțean este structurată pe nuclee monografice, săli ale maestrilor și sugerează o imagine complexă a creației fiecăruia, dar și a direcțiilor de evoluție din perioada modernă a artei românești. De-a lungul deceniilor sale de existență muzeul a editat cataloage de expoziții, studii și cărți de specialitate, cercetări de antropologie culturală și urbană, axate pe problematice specifice artei moderne și spațiului dobrogean.

În clădirea nouă, la parter, sunt puse în valoare lucrări de referință semnate de Theodor Aman, Nicolae Grigorescu, Ioan Andreescu, Ștefan Luchian. Expoziția de la parterul muzeului este completată cu opere semnate de mari sculptori ai aceleiași epoci: Ioan Georgescu, Ștefan Ionescu Valbudea, Frederic Storck, Dimitrie Paciurea.

La etajul I, simenza unei vaste Săli Pallady susține 35 de lucrări: naturi statice, nuduri și peisaje inspirate de malul mării la Constanța. Tot aici pot fi întâlnite portrete mici și compoziții semnate de Ion Jalea, Cornel Medrea și de alți sculptori.

Etajul al II-lea prezintă amplu "Grupul celor 4", alcătuire de referință a artelor anilor 1924 - 1933: Nicolae Tonitza, Ștefan Dimitrescu, Francisc Șirato și sculptorul Oscar Han.

În clădirea veche sunt expuse opere semnate de Camil Ressu, Sabin Popp, Ion Theodorescu Sion etc. În alte săli sunt prezenți Vasile Popescu, Dimitrie Ghiață, Ion Țuculescu, Lucian Grigorescu. Unele opere datorate lui Corneliu Mihăilescu, M. H. Maxy, Magdalena Rădulescu, Marcel Iancu fac legătura cu arta contemporană a lui Ion Musceleanu, Spiru Chintilă, Ion Pacea, Ion Sălișteanu.

Situat la țărm de mare, într-unul dintre marile porturi europene, Constanța, Muzeul de Artă este considerat pe plan național un important și reprezentativ spațiu de expunere, păstrare, valorificare și cercetare a creației vizuale românești din perioada modernă (există și un patrimoniu variat de artă contemporană – națională și locală –, utilizat cu precădere în cadrul expozițiilor temporare). Înființat în anul 1961 cu un patrimoniu modest, aparținând vechilor pinacoteci din Constanța și Balci (deschise în anii 1935 – respectiv 1937), Muzeul de Artă oferă publicului de pretutindeni peste un secol din evoluția picturii, sculpturii și graficii românești (circa 1840 – 1950), încercând în același timp să arate și să fixeze prin opere de referință, locul și rolul Dobrogei, al peisajului de inspirație marină în contextul creației naționale. Dintr-un patrimoniu de peste 7800 de lucrări sunt expuse permanent în jur de 1500, atât la sediul din Constanța, cât și în cele două secții din oraș și județ – Muzeul de Sculptură *Ion Jalea*, (înființat în urma donațiilor sculptorului din 1968 și a familiei sale din 1984) și Muzeul de Artă *Dinu și Sevasta Vintilă* Topalu (alcătuit prin donația dr. Gh. D. Vintilă către comuna natală, în anul 1960). Expoziția de bază a muzeului constănțean este structurată pe nuclee monografice/săli ale măestrilor și sugerează o imagine complexă a creației fiecăruia, dar și a direcțiilor de evoluție din perioada modernă a artei românești. Instituția de cultură constănțeană organizează numeroase expoziții temporare din patrimoniul propriu (*Muzeul din depozit*, o manifestare anuală) sau din afară, ale unor etape, direcții de evoluție, personalități, tineri creatori pe cale de afirmare, artă românească, europeană și universală, în organizare proprie sau colaborare cu alte instituții prestigioase din țară și străinătate. De-a lungul deceniilor sale de existență muzeul a editat cataloage de expoziții, studii și cărți de specialitate, cercetări de antropologie culturală și urbană, axate pe problematice specifice artei moderne și spațiului dobrogean.

Muzeul de Artă Populară

Bd. Tomis nr. 32

Clădirea este monument istoric de arhitectură de valoare națională, cod CT-II-m-A-02850 înscris în Lista Monumentelor Istorice

Textul din Inscriptionarea QR pentru monumentele istorice din Mun. Constanța.

Clădirea a fost proiectată de arh. Ion Socolescu, în stil neoromânesc și a fost construită în anul 1896, pentru a găzdui Primăria Orașului Constanța. Este primul local pentru Primărie construit de administrația românească după integrarea Dobrogei în Statul Roman în 1878.

La scurt timp, dovedindu-se neincapatoare, localul a fost vândut Direcțiunii Poștelor și a găzduit „Poșta Veche” până la construirea noului local, în anii 1970, după care clădirea a fost amenajată ca Muzeu de artă populară. Fațadele sale în care rândurile de caramida aparentă alternează cu cele din tencuială, absida de pe fațada de Nord-Est și decoratiile de sub streșina sunt inspirate din arhitectura bisericilor în stil bizantin, fiind ilustrarea unor căutări stilistice de la începuturile stilului neoromânesc.

Ideea de etnografie în Dobrogea datează anii '60, inițiativa elaborării sale fiind legată de efortul unor colective din Muzeul Satului, Muzeul de Artă Populară București, Muzeul Brukental Sibiu, animate de dorința întregirii hărții etnografice a țării. Colectivul condus de Gheorghe Focșea a reușit să transfere la Muzeul Satului București două gospodării specifice zonei, din Ostrov și Jurilovca, precum și elemente de tehnică populară - mori de vânt de la Sarichioi, Enisala, Valea Nucarilor – Tulcea.

Au urmat alte campanii care au vizat alcătuirea inventarului specific fiecărei gospodării, cuprinzând textile, vase de uz gospodăresc, de ceremonial, piese de port popular.

Cercetătorii etnografi sibieni s-au arătat interesați de instalațiile tehnice țărănești și au transferat de pe pământul dobrogean diverse tipuri de mori de vânt, unele cu etaj și balcon, din nordul Dobrogei, din Enisala, Dunavat, Freceați, altele cu aripi din pînză, din sudul Dobrogei, din Curcani, și o fântână cu vîrtej pe tracțiune animală din Chirnogeni, piese unice pentru România.

Colectivul Muzeului de Artă Populară București, condus de Tancred Banățeanu a completat cercetarea etnografică cu achiziționarea unor obiecte de creație populară aparținînd populației românești dar și etniilor Dobrogei.

Muzeul de artă populară bucurești, în anul 1971, a organizat o expoziție la Constanța, convingând administrația locală să aloce fonduri pentru constituirea unei colecții de artă populară dobrogeană în cadrul muzeului de Artă Constanța.

Astfel, cercetarea etnografică a devenit o preocupare permanentă la Constanța. Primele achiziții, datînd din anii 1971-1972 au fost făcute în afara unor criterii științifice de rigoare, urmărind achiziționarea a tot ce aparținea trecutului etnografic. Inceputurile au însemnat cca. 270 de piese, mai toate aparținînd etniei turco-tătare. Implicarea propriu-zisă în cercetarea etnografică a Dobrogei s-a realizat în vara anului 1973, cînd s-au efectuat cercetări pe teren.

Pornind de la contextul socio-istoric dobrogean, cercetarea a ținut cont de criteriul geografic, de cel istoric și de mobilitatea grupurilor de populații. Astfel, subzonele de nord, centrala și de sud au oferit un material etnografic variat, în funcție de specii etnice. Totodată, limesul dunărean s-a dovedit un izvor nesecat de cultură materială dovedind continuitatea vieții poporului român pe pămîntul Dobrogei.

În satele din centrul Dobrogei, cercetarea s-a axat pe etnia turco-tătără, venită aici în diferite etape istorice. Românii stabiliți în Dobrogea, provenind din alte zone ale țării cu o bogată tradiție, păstrînd o parte din specificul patrimoniului spiritual și material din zonele din care proveneau, s-au adaptat noilor condiții, apărînd fenomenul de aculturație. Anii 1973-1980 au fost cei în care s-au alcătuit colecțiile de artă populară din Dobrogea, ce au constituit nucleul de patrimoniu al viitorului muzeu, iar în anul 1975 municipiul Constanța a beneficiat de o primă expoziție de Artă Populară din Dobrogea cu obiecte din patrimoniul propriu.

MUZEUL NAȚIONAL AL MARINEI ROMÂNE

Constanța, Str. Traian nr. 53

monument istoric de arhitectură de valoare națională cod CT-II-m-A-02859 înscris în Lista Monumentelor Istorice

(Textul din Inscrisiunea QR pentru monumentele istorice din Mun. Constanța):

Corpul vechi - Fosta Școală de Marină, a fost construit în anii 1908-1909, în stil neoromânesc, după un proiect tip de cazarmă, atribuit arhitectului Ion Socolescu. A fost clasat ca monument istoric în anul 1991.

Clădirea este, la origine, identică cu clădirea fostei „Școli de cavalerie” de la Târgoviște, ulterior cazarma, actual secție a Muzeului de istorie.

În anii 1970 s-a adăugat corpul nou dinspre curte și a fost amenajat ca Muzeu al marinei române.

Clădirea a fost consolidată în 2008. În prezent este în curs de avizare un nou proiect pentru consolidare și restaurare.

Muzeul deține o colecție însemnată de obiecte și documente care ilustrează istoria Marinei Române, iar în curtea muzeului sunt expuse în aer liber ambarcațiuni, instalații și arme din primul și al doilea război mondial.

Muzeul Marinei Române a fost înființat în 29 mai 1969, ca instituție de profil de importanță republicană națională - muzeu de categoria I, prin specificul său, unicat în țară, în prezent constituind rețeaua muzeală militară, împreună cu Muzeul Militar Național "Regele Ferdinand I" și Muzeul Aviației.

Exponatele și fondul său documentar au inspirat cercetătorilor, artiștilor și societății civilă, pagini inedite de istorie navală și militară, precum și lucrări de certă valoare artistică și științifică. Rolul de păstrător avizat al valorilor a fost permanent corelat cu activitatea de investigare și introducere în circuitul științific a unor fonduri arhivistice de interes pentru istoria națională.

După unirea Principatelor Române sub domnitorul Alexandru Ioan Cuza, în anul 1859, s-a acționat pentru contopirea flotelor din Moldova și Muntenia și organizarea unei structuri navale unitare, de către ministrul de Război, generalul Ion Emanoil Florescu.

Noua componentă a oștirii purta denumirea de Corpul Flotei și a avut ca primă bază portul Ismail.

În 22 octombrie 1860, Alexandru Ioan Cuza a hotărât unificarea flotei sub comanda colonelului Steriade. Având în componență 6 șalupe-canoniere, prima Flotilă Militară a statului modern român a fost dispusă în șase baze, în porturile Chilia, Ismail, Galați, Brăila, Giurgiu și Calafat.

În ajunul Războiului de Independență (1877-1878) în componența flotei se aflau patru unități de luptă: nava cu zburătoare „ROMÂNIA”, „ȘTEFAN CEL MARE”, folosită și ca yacht oficial, canoniera „FULGERUL” și șalupe torpiloare „RÂNDUNICA” la care se adăugau patru șlepură, alte ambarcațiuni cu vele și bărci pentru pază și patrulare și un efectiv de 246 marinari. Acțiunile forțelor navale române în Războiul de Independență, constând în misiuni de acoperire strategică a liniei Dunării și acțiuni de luptă, în special în cursul operațiilor de la Plevna și Vidin, au contribuit direct la înfrângerea adversarului, sprijinind efortul ofensiv al marilor unități terestre.

După război, luându-se în calcul lungimea frontierelor fluviale și maritime de protejat, după unirea Dobrogei cu țara (1878), s-a constatat că navele existente nu erau insuficiente și depășite din punct de vedere tehnic. Ca urmare, guvernele României au acordat o atenție deosebită dotării Marinei Militare care la sfârșitul secolului al XIX-lea și începutul secolului al XX-lea și-a îmbogățit parcul naval cu: bricul „MIRCEA” (1882), prima navă-

școală românească, crucișătorul „ELISABETA” (1887), monitoarele „ION C. BRĂTLIANU”, „LASCĂR CATARGIU”, „ALEXANDRU LAHOVARY”, „MIHAIL KOGĂLNICEANU” (1906) și opt vedete fluviale care împreună cu monitoarele au constituit Flotila de Dunăre. În anul 1914 existau în dotarea Marinei Militare 40 de nave, dintre care numai 3 datau din perioada premergătoare războiului de Independență.

Către sfârșitul Primului Război Mondial, Marina, deși nu a mai fost investită cu misiuni operative, și-a adus o importantă contribuție la lupta românilor pentru eliberarea teritoriului de sub ocupația străină și, ulterior, la acțiunile de consolidare a rezultatelor Marii Uniri de la 1 Decembrie 1918.

După constituirea statului național unitar român, perioada interbelică a fost marcată de organizarea și dezvoltarea unei Marine Militare moderne.

În această perioadă au intrat în dotarea Diviziei de Mare distrugătoarele „MĂRĂȘTI”, „MĂRĂȘEȘTI”, „REGELE FERDINAND” și „REGINA MARIA”, nava-bază „CONSTANȚA”, submarinul „DELFINUL”, nava-școală „MIRCEA”, puiorul de mine „AMIRAL MURGESCU”, patru canoniere maritime, patru vedete rapide antisubmarine tip M.A.S. și șase torpiloare. Diviziei de Dunăre i s-au adăugat monitoarele „ARDEAL”, „BUCOVINA” și „BASARABIA”.

.....

Mangalia:

Biserica „Sfântul Mare Mucenic Gheorghe”, str. Mihai Viteazu nr. 7, datată între 1914-1929, monument istoric de arhitectură de valoare regională, cod CT-II-m-B-02900 înscris în Lista Monumentelor Istorice

Biserica „Sfântul Mare Mucenic Gheorghe” este monument istoric și de arhitectură religioasă, situată în centrul Mangaliei, fiind una dintre cele mai frumoase și mai vechi biserici de rit ortodox. Piatra fundamentală pentru construirea acestei biserici cu hramul Sfântul Gheorghe și Sfântul Ioan Botezătorul s-a pus în anul 1914, însă toamna anului 1916 a adus începutul Primului Război Mondial, iar lucrările au fost sistate. Din iunie 1925 încep lucrările de reconstrucție, iar lucrarea este terminată la 27 mai 1929. Inaugurarea Bisericii „Sfântul Gheorghe” s-a făcut la 2 iunie 1929, în prezența Casei Regale a României și a mai multor personalități: Aurel Vlad, ministrul Cultelor, Teofil Sauciu-Săveanu, arheolog, ministrul Bucovinei, marele profesor de istorie Nicolae Iorga, generalul Condiescu, Mareșal al Palatului, parlamentari ai județului Constanța. Lucrările de realizare a picturii interioare în frescă și a decorului exterior în mozaic au început în 1964, fiind opera pictorului Gheorghe Răducanu, specialist în pictură murală, care a mai pictat biserici în țară, dar și la Geneva și la Melbourne. În 1968, biserica a fost pictată în totalitate în interior și parțial decorată la exterior (în aceeași formă găsim și astăzi). Din cauza ideologiei vremii, în interior nu s-a putut picta tabloul votiv cu chipul ctitorului, Regele României Carol I. Din 1942 până la moartea sa, în 1993, preot paroh a fost Vasile Nartea, o personalitate de o cultură aleasă.

.....

Moscheea „Esmahan Sultan”, str. Oituz nr. 1, monument istoric de arhitectură de valoare națională, cod CT-II-m-A-02901.01 înscris în Lista Monumentelor Istorice

Moscheea Esmahan Sultan, cel mai vechi edificiu de cult musulman din România, a fost construită în 1575, în stil arhitectonic maur. Moscheea poartă numele prințesei Esmahan (Ismahan), fiica sultanului Selim al II-lea (1566-1574), nepoată a sultanului Suleiman Magnificul (1520-1566) și soție a marelui vizir Mehmed Pașa Socollu (1565-1579), care primise de la tatăl ei pământurile Mangaliei. Construită din piatră cioplită, cu ziduri groase ca de cetate, moscheea are două rânduri de ferestre, în formă de arc frânt la nivelul superior. Acoperișul, în patru ape, este acoperit cu olane, specific dobrogene. Minaretul cu terasă, un turn amplasat în partea vestică a geamiei, pe exterior, cu scară interioară în spirală, lansează și astăzi chemările muezinului la rugăciune, către credincioșii musulmani. În pridvor, se lasă încălțările, spre a nu pângări spațiul sacru din interiorul geamiei. Lespezile din spațiul central sunt acoperite cu multe covoare persane. Femeile nu sunt admise aici, decât la anumite sărbători (de două pe an). Deasupra pridvorului, un balcon pe stâlpi și cu balustrade de lemn dă spre sală, despărțit de un perete din lemn traforat, unde credincioasele pot asculta slujba, fără ca fețele lor să fie văzute. Pe plafonul încăperii centrale, într-un diametru de trei metri, o hexagramă din mijlocul căreia coboară un candelabru mare. Pereții, împodobiți cu sobrietate, au motive decorative compuse din texte coranice încadrate în arabescuri – împletituri din linii repetate, inspirate din contururile frunzelor, tulpinilor și florilor. O firdă în perete este mihrab-ul (altarul), ce indică direcția cardinală a Pietrei Negre (Kaaba), în fața căreia Imamul (preotul) slujește serviciul divin în fiecare vineri. Pe același perete se află minber-ul (amvonul) la trei metri înălțime, de unde Imamul ține predica săptămânală către credincioși. Rămasă văduvă în 1579, Esmahan s-a căsătorit cu Ali Pașa Kalaylikoz, guvernator de Buda și a murit în 1585, la numai 41 de ani... Povestea geamiei sale a continuat însă... Datorită ctitorei sale a fost un lăcaș de cult important al imperiului. Acest lucru este demonstrat de personalitățile ce au fost înmormântate chiar în curtea

geamiei. Pe lângă oamenii de afaceri și înalții oficiali ai orașului, la Esmahan Sultan au fost înmormântați și generali ai Imperiu, foarte probabil, cel puțin un pașă sau doi și-au găsit sfârșitul aici. Dovadă stau pietrele funerare cu turban, care erau făcute în cinstea marilor demnitari. Identitatea personalităților otomane înmormântate la Mangalia rămâne încă o enigmă... Cât despre prințesa IsmaHan... ea a fost înmormântată la Istanbul, în Marea Moschee Hagi Sofia, dar cine știe, poate ea și-a dorit în adăneul inimii să rămână în curtea geamiei sale, acolo departe... în micul oraș din Dobrogea...

Techirghiol:

Schitul „Sfânta Maria”

Biserica de lemn "Adormirea Maicii Domnului" ("Sf. Maria Mare"), str. Ovidiu nr. 5, monument istoric de arhitectură de valoare națională, cod CT-II-m-A-02916 înscris în Lista Monumentelor Istorice

Descriere: În anul 1928, primul patriarh al României - Miron Cristea - cumpără în stațiunea balneară Techirghiol o vilă modestă cu 16 camere, înființând un sanatoriu preoțesc pentru clerul din întreaga țară. Mai târziu, patriarhul Justinian, confruntându-se cu politica partidului comunist din primii ani ai epocii lui Gheorghiu-Dej - când, deși nu se începuse încă campania de dărâmare a bisericilor, se încerca totuși prin toate mijloacele confiscarea clădirilor care aparțineau Bisericii - a încercat să salveze printre altele și Sanatoriul Preoțesc de la Techirghiol. Astfel, în anul 1951 aduce aici, de la stâna regală de la Sinaia, o bisericuță de lemn, înființând un schit de maici și făcând din sanatoriu o anexă a schitului. Construită de către obștea satească din satul Maiorești, județul Mureș, în sec. al XVIII - lea, bisericuța cu hramul "Sf. Apostoli Petru și Pavel" a fost mutată în anul 1934 de către regele Carol al II-lea la Castelul Pelișor de la Sinaia, unde însă, după instaurarea comunismului, a rămas în paragină până când patriarhul Justinian a adus-o și a restaurat-o la Techirghiol. Inițial, planul bisericii este un tip arhaic: dreptunghiular, cu partea de vest poligonală cu trei laturi și absida altarului, decroșată, poligonală cu cinci laturi. După transportarea ei la Techirghiol, restauratorii adaugă un pridvor sculptat și un turn de clopote cu foișor. În documentele care s-au păstrat în legătură cu această bisericuță se amintește că exista o clopotniță, situată însă separat de corpul bisericii propriu-zise. Pereții bisericii sunt alcătuiți din bârne de stejar de grosime variabilă între 25-30 cm, suprapuse orizontal și îmbinate printr-o tehnică specifică lăcașurilor de lemn din Transilvania numită: "coadă de rândunică" iar în unele locuri prin cuie de lemn. Aceste bârne au un aspect natural, nefiind finisate, păstrându-se astfel caracteristicile trunchiului de stejar din care au fost tăiate. Întregul ansamblu este împrejmuț de un brâu median cu aspect de funie împletită, simbol al comuniunii sau o modalitate de delimitare simbolică a spațiului sacru. Ca elemente distinctive pentru bisericile de lemn din Transilvania și aici se întâlnește pictat tricolorul ca semn de unitate națională. Pe de altă parte prigonitorii Mântuitorului sunt înfățișați în chipul husarilor, modalitate de exprimare, în viziunea populară, a adversității față de dușmanii poporului, sentimente care își puteau găsi libera expresie în astfel de lăcașe sfinte de rezistență ortodoxă în fața prozelitismului protestant și catolic. O altă imagine larg răspândită în pictura din sec. al XVIII-lea este cea a Sfântului Cristofor cu cap de câine, care în această bisericuță este asociată cu imaginea morții în chip de schelet cu coasa și care, în Transilvania se întâlnește chiar și pe zidurile caselor, țăranii având credința că îndeosebi acest sfânt îi protejează de duhurile rele. Se regăsește, astfel, pe de o parte stilul naiv al țăranilor zugrăvi anonimi iar pe de altă parte rafinamentul unei picturi de factură romanică târzie. Este una din puținele biserici de lemn care și-a păstrat integral pictura. În incinta mănăstirii se află și fântâna cu statuia Sf. Pantelimon, ocrotitorul medicilor și al celor bolnavi, sculptată în bronz de renumitul sculptor român Ion Jalea și adusă de patriarhul Justinian de la Spitalul "Sf. Pantelimon" din București. În anul 1999-2000, s-a amenajat în cadrul mănăstirii o bază de tratament balnear, sub ocrotirea Sf. Pantelimon care, în prezent funcționează în cadrul Centrului Social-Pastoral "Sf. Maria". Pentru protejarea bisericuței care, fiind monument istoric, are nevoie de condiții speciale de întreținere și adăugând faptul că este neîncăpătoare pentru obștea monahală și credincioșii care participă la slujbe, Prea Fericitul Părinte Patriarh Teoctist a înfipt crucea în anul 2000, pentru construirea unei noi biserici de zid cu același hram: "Adormirea Maicii Domnului". Lucrările de construcție au început în anul 2003, iar în anul 2009, Preafericitul Părinte Patriarh Daniel a sfințit Paraclisul cu hramul „Sf. Pantelimon” de la demisolul noii biserici, unde în prezent se desfășoară slujbele religioase.

În prezent lucrările sunt finalizate.

Biserica din lemn monument istoric a fost restaurată în anul 2020.

Constanța:

Catedrala Ortodoxă „Sf. Petru și Pavel”, str. Arhiepiscopiei nr. 25, monument istoric de arhitectură de valoare națională, cod CT-II-m-A-02793 înscris în Lista Monumentelor Istorice

(Textul din Inscrisiunea QR pentru monumentele istorice din Mun. Constanta):

Este prima biserică ortodoxă construită în orașul Constanta după alipirea Dobrogei la România (1878) și datează din anii 1884-1885, fiind proiectată de arh. Alexandru Orăscu și arh. Carol Benisch, în stil neobizantin, după modelul bisericii „Domnița Bălasa” din București, având aceiași autori. Antreprenorul lucrărilor a fost Henri Guaracino.

Biserica se impune prin monumentalitatea fațadei și prin turla principală înaltă de 35 m.

Pictura în frescă a fost executată de pictorul George Demetrescu Mirea și a fost sfințită în 1895. Catapeteasma și stranele au fost proiectate de renumitul arhitect Ion Mincu, părintele Școlii românești de arhitectură. Candelabrele, policandrele și sfeșnicele, din bronz cu alamă, proiectate de Ion Mincu au fost lucrate la Paris, în atelierele casei André Dorea.

Piatra fundamentală a fost pusă în 1883, pe 4 septembrie, atunci când slujea mitropolitul Iosif Gheorghian.

Sfințirea bisericii s-a făcut la 22 mai 1895, fiind întârziată din cauza unor probleme cu pictura interioară. Demersurile pentru zugrăvirea bisericii au fost demarate în anul 1888, la trei ani după încheierea construcției. Sarcina a revenit lui Demetrescu Mirea, un pictor celebru al vremii. În locul picturii tradiționale bizantine, Mirea a preferat stilul realist, atribuindu-le sfinților chipurile unor personalități din viața de zi cu zi a Constantei. Acest fapt a atras după sine un scandal de proporții. Reprezentanții Bisericii Ortodoxe au fost șocați de lucrarea artistului. Aceștia au refuzat să organizeze slujba de sfințire a catedralei și au solicitat schimbarea de urgență a picturii.

Până în anul 1925 biserica a servit drept biserică parohială, iar în perioada 1925-1950 a fost folosită ca biserică episcopală a Episcopiei Tomisului. Din cauza bombardamentelor sovietice din august 1941, altarul, catapeteasma cu icoanele și pictura au fost grav avariate, iar o parte distruse. Catedrala a fost reconstruită după război și a fost resfințită la 14 ianuarie 1951 de către patriarhul Justinian Marina, împreună cu episcopul Chesarie Paunescu al Dunării de Jos.

Pictura a fost refăcută în 1959-1961, de către Gheorghe Popescu și Niculina Dona-Delavrancea, în stil neobizantin, cu influență românească. Se remarcă cele două fresce din pridvor, care înfățișează Raiul și Iadul. Sculptura este bine reprezentată la catapeteasma și strane, ca și la

În decembrie 2001, Catedrala Sfinților Petru și Pavel a fost declarată biserică arhiepiscopală cu caracter mănăstiresc. Slujbele sunt oficiate de două ori pe zi, dimineața și seara, de călugări care locuiesc în Palatul Arhiepiscopal aflat lângă catedrală.

Biserica „Sfinții Arhangheli Mihail și Gavril” - „Sfinții Îngeri”, Bd. Tomis nr. 170

Parohia „Sfinții Îngeri” este situată pe una dintre cele mai importante artere ale orașului, B-dul Tomis și a fost construită între anii 1938-1940. Majoritatea locuitorilor Constantei o cunosc însă sub denumirea de „Capela Militară”, deoarece biserica s-a construit la sfârșitul perioadei interbelice, cu contribuția Armatei, într-o zonă în care, pe atunci, erau amplasate mai multe unități militare. În anul 1960 După anul 1951, odată cu începerea lucrărilor de extindere și urbanizare a orașului, în zona învecinată jurul bisericii, s-au construit foarte multe cartierele de locuințe Tomis I și Tomis II blocuri de locuințe, iar unitățile militare au fost dezafectate. Așa a început să se închege o nouă comunitate parohială, drept pentru care s-a luat hotărârea trecerii sfântului locaș de la statutul de capelă militară la cel de biserică de enorie. Lucrările de construire a bisericii au început în anul 1938 și a fost amplasată în curtea fostului Regiment 13 Artilerie, cu destinația inițială de a fi capelă militară, pentru nevoile religioase ale ostașilor și ofițerilor din Garnizoana Constanța dar și pentru credincioși. Planurile de construcție au fost întocmite de arhitectul șef al Patriarhiei, Dl. Ionescu Berechet, în stilul bisericilor bizantine, cu adaptarea fațadei la stilul brâncovenesc național, folosind pridvorul cu coloane. În Hrisovul de Temelie sunt menționate aspecte foarte interesante care ne permit identificarea implicării unor personalități ale vremii în opera de construire a sfântului lăcaș. Construcția s-a terminat în anul 1940, iar sfințirea bisericii s-a făcut la 20 octombrie în același an de episcopul Gherontie Nicolau al Tomisului și de episcopul armatei Partenie Ciopron, împreună cu un impresionant sobor de preoți și diaconi. Între anii 1959-1961, s-a executat pictura în tehnica fresco de către pictorul Costin Ioanid, împreună cu sora sa, Lucia Ioanid. Greutățile întâmpinate de artist în procurarea unor materiale de bună calitate s-au reflectat, din păcate, în rezistența în timp a lucrării. Pictura a fost spălată de două ori și, în cele din urmă, s-a degradat iremediabil. De aceea, după consultarea mai multor specialiști în domeniu, s-a luat hotărârea repictării integrale a sfântului lăcaș. Între anii 2005-2011, o echipă de ucenici condusă de pictorul bisericesc Botea Adrian a realizat actuala pictură, biserica fiind resfințită, la data de 8 noiembrie 2011 de I.P.S. Părintele Teodosie, Arhiepiscopul Tomisului, împreună cu un sobor de preoți și diaconi. Au fost înnoite și mobilierul, catapeteasma și stranele.

Biserica Armenească „Sf. Maria”, str. Callatis nr. 1, monument istoric de arhitectură de valoare națională, cod CT-II-m-A-02794 înscris în Lista Monumentelor Istorice

(Textul din Inscriptionarea QR pentru monumentele istorice din Mun. Constanța):

Biserica armenească este o marturie a vieții poporului armean pe pământuri dobrogene și se înscrie pe harta multiculturalității constănțene. Primii armeni au ajuns în Dobrogea în secolul al XV-lea, stabilindu-se la Babadag, centrul administrației otomane. La Constanța au ajuns mai târziu, iar potrivit izvoarelor istorice, în 1740 aceștia și-ar fi ridicat o biserică de lemn aproape de malul mării.

Ulterior, pe terenul donat de Primăria Constanța în anul 1884, Epitropia comunității armenice, reprezentată de M. Hocmanian, Nazareh Torosian, Mysak Frenkian, a construit o biserică din lemn cu hramul "Sfânta Maria" și, în 1898, o clădire din zidărie pentru școala și sala de festivități „ARAX”. Biserica a ars în ianuarie 1940, fundațiile păstrându-se în partea de sud a curții.

În anul 1942 sala de festivități de la etajul școlii a fost transformată în lăcașul de cult actual, după proiectul arh. M. Kessiklavian.

Etajul este amenajat ca sala de rugăciuni, iar parterul adaposteste birourile și sala parohială. Clopotnița tipică armenească a fost adăugată în 1990 după proiectul arhitectului Dan Rusovan, cu prilejul unor lucrări de renovare. În 1998-2002 s-au executat lucrări la interior, acoperiș și fațadă.

Interiorul prezintă elemente specifice artei medievale armenesti și icoane de mari dimensiuni.

Și în prezent slujbele se țin în limba armeană clasică, pe care cei mai mulți credincioși nu o înțeleg.

Există însă și situații de excepție, cum ar fi căsătoriile mixte, atunci când ofițierii se fac în limba română.

Biserica Greacă „Metamorfosis”, str. Mircea cel Bătrân nr. 36, monument istoric de arhitectură de valoare națională, cod CT-II-m-A-02826 înscris în Lista Monumentelor Istorice

(Textul din Inscriptionarea QR pentru monumentele istorice din Mun. Constanța):

Biserica cu hramul "Metamorphosis"(Schimbarea la Față) a fost construită în perioada 1863-1867 prin contribuția comunității grecești din oraș, cu aprobarea sultanului Abdul Aziz. Construcția, executată după planul arhitectului grec Ioan Teoharidis, cu elemente decorative neoclasiche, a fost terminată în anul 1868.

Deoarece trebuia să respecte canoanele impuse de Statul otoman, pentru a nu fi mai înaltă decât geamurile din localitate, biserica nu are turlă.

Fațada este împărțită în trei registre verticale prin pilaștri cu capitell.

Interiorul este de tip sală, împărțit longitudinal și transversal prin stalpi poligonali cu capitell fitomorfice sprijina un balcon pe trei laturi și a fost zugrăvit de un pictor agiograf de la Muntele Athos.

Scurile și pavimentul au fost lucrate din marmura adusă din Grecia. Grecii din oraș și conaționali din Europa au donat bisericii, de-a lungul anilor, obiecte de cult achiziționate de la Constantinopol și Veneția.

În anul 1897 s-au efectuat primele reparații.

Fiind, până în 1882, singura biserică creștină ortodoxă din oraș, aici s-a celebrat, în noiembrie 1878, un "Te Deum", în cinstea revenirii Dobrogei la Statul Român.

Între 1922-1924 au fost zidite cele patru ferestre de pe latura nordică, păstrându-se ancadramentele din piatră, cu arcada în plin cintru. În 1947 a fost adăugat în colțul de Sud-Vest un turn clopotniță din zidărie, acoperit cu o cupolă, înlocuind un chioșc din lemn anterior.

Pictura deteriorată în timp a fost înlocuită după 1984.

Biserica Greacă "Metamorfosis" este cea mai veche biserică ortodoxă din Constanța. Ea a fost ridicată între 1862-1868 prin contribuțiile și donațiile etnicilor greci din Constanța și alte localități din țară, precum și a grecilor din întreaga Europă. Biserica a fost târnosită în anul 1868 cu hramul "Metamorfosis" – "Schimbarea la față" în română. Clădirea are o formă dreptunghiulară cu un acoperiș plat, fără clopotnițe și este destul de joasă. Forma și înălțimea se datorează instrucțiunilor clare date de către Sultanul Abdul Aziz în al său Firman Impărațesc (Dobrogea făcea parte la acea dată din Imperiul Otoman) emis către autoritățile orașului Constanța și prin care Sultanul aproba donația terenului către Comunitatea Greacă din Constanța, stabilește dimensiunile bisericii și interzice autorităților turcești să întârzie construcția bisericii sau să pretindă taxe de la aceasta. Firmanul a fost obținut în urma strădaniilor Patriarhului din Constantinopol (actualul Istanbul) și a unei delegații de greci din Constanța. În dreapta intrării în biserică se găsea la început o mică clopotniță din lemn, care a fost înlocuită în 1945 cu una mai înaltă decât biserica și făcută din zidărie, grație donației făcute de către Ilia Arapi Spano fiul lui Emanuil, așa cum atestă și placa de marmură încastrată pe clopotniță. Tot prin partea dreaptă a intrării în biserică era accesul la etajul I al Teatrului Elpis, care, ca și Biserica, era construit și aparținea Comunității Elene. Biserica era înconjurată de o curte și putea fi ocolită prin aceasta. În stânga intrării, în curte, se găsea o mică clădire folosită

ca și casa parohială și în care își țineau ședințele membrii episcopiei bisericii. Astăzi clădirea nu mai poate fi ocolită datorită extinderii clădirii casei parohiale și a construirii de anexe în spatele Bisericii. În curtea bisericii se mai găseau până prin anii 70 două cruci de piatră ai marilor binefăcători ai Comunității Elene din care a mai rămas numai una – cea a Mariei St. Rizou. Începând din anul 1954, Biserica Greacă – Metamorfosis a fost încadrată ca Monument Istoric și în lista de Patrimoniu a Academiei Române. Biserica a fost preluată la mijlocul anilor 70 de către Biserica Ortodoxă Română și aparține de atunci de Arhiepiscopia Tomisului. În prezent are statut de parohie mixtă româno-elenă, slujbele fiind ținute atât în limba română, cât și în limba greacă.

Biserica Romano-Catolică „Sfântul Anton de Padova”, str. Nicolae Titulescu nr. 11. monument istoric de arhitectură de valoare națională, cod CT-II-m-A-02846 înscris în Lista Monumentelor Istorice

(Textul din Inscrisiunea QR pentru monumentele istorice din Mun. Constanța):

Biserica romano-catolică cu hramul Sf. Anton a fost construită în anii 1935-1937, în timpul pontificatului Papei Pius al XI-lea (1922-1939) și în timpul domniei Regelui Carol al II-lea al României (1930-1940), pe locul unei capele catolice din 1886, de către arhitectul Romano de Simon din București, în stilul romanic lombard, specific bisericilor din nordul Italiei, cu un turn campanilă și paramentul exterior din caramida aparentă. Interiorul este tratat tot cu caramida aparentă, cele două galerii laterale superioare fiind sustinute de coloane de marmură, cu capiteli compozite.

Peste naos se ridică cupola hexagonală la exterior, cu interiorul circular având un diametru de 7 m, iar volumul bisericii este dominat de campanila vizibilă din depărtare în silueta Peninsulei Constanța.

De-a lungul istoriei sale, Biserica romano-catolică din Constanța a avut și episoade mai puțin fericite. Printre acestea se numără preluarea bisericii de către trupele sovietice în timpul celui de-al Doilea Război Mondial. Comandanții trupelor rusești au găsit turnul bisericii potrivit pentru supravegherea zonei portuare, și au transformat lăcașul de cult în depozit pentru muniții.

O altă perioadă dramatică din istoria Bisericii Sfântul Anton a fost perioada comunistă atunci când credincioșilor le-a fost interzis să mai participe la slujbe. Cu toate acestea, impunătorul lăcaș de cult a rezistat tuturor încercărilor, rămânând una dintre cele mai frumoase și interesante clădiri ale orașului Constanța.

Un moment important în viața Bisericii este sărbătoarea Sfântului Anton, cunoscută și sub denumirea de "sărbătoarea crinilor", celebrată în fiecare an pe data de 13 iunie.

Biserica Romano-Catolică "Sfântul Anton de Padova" a fost zidită între anii 1935-1937, după planurile și sub îndrumarea arhitectului Romano de Simon din București. Biserica a fost construită pe locul fostei capele, ridicate în anul 1885. Edificiul actual este o bazilică, construită după modelul celor din nordul Italiei, lucrată în cărămidă aparentă, în stil romanic, specific secolului al XIII-lea. Interiorul bisericii este, de asemenea, din cărămidă aparentă, fapt care nu necesită și nici nu permite tencuirea bisericii. Hramul bisericii este Sfântul Anton de Padova. Casa parohială este nouă și a fost construită între anii 1992-1995. Biserica a fost declarată monument de arhitectură din anul 1955. ~~Un lucru mai puțin știut este faptul că~~ ultimele sume necesare ridicării bisericii au fost adunate cu ajutorul Reginei Maria a României, care la propunerea clericilor din Constanța, a fost de acord să patroneze un spectacol de caritate, care a avut loc la Cazinoul Comunal.

Moscheea Regală „Carol I” (Marea Moschee), str. Adrian Rădulescu (fosta Crângului) nr. 1

Monument istoric de arhitectură de valoare națională cod CT-II-m-A-02796 înscris în Lista Monumentelor Istorice

(Textul din Inscrisiunea QR pentru monumentele istorice din Mun. Constanța):

Cea mai mare moschee din România, denumită și Moscheea Regală, a fost construită între anii 1910-1913 din inițiativa regelui CAROL I al României (1839-1914), ca dar pentru comunitatea musulmană din oraș.

A fost edificată pe locul fostei geamii Sultan Mahmud, ridicată în timpul Sultanului Mahmud al II-lea, ciior fiind Hafuz Hussein Pașa, datată în anii 1822-1823 și demolată în 1910, din cauza stării avansate de degradare.

Statul roman a construit moscheea pentru populația musulmană din Dobrogea, în contextul bunelor relații politice statormicite după 1878 între cele două state și ca urmare a faptului ca guvernul turc recunoscuse ca naționalitate de sine statatoare pe românii balcanici din Macedonia.

Stilul clădirii este o sinteză între stilul neoromânesc bizantin, stilul arabo-egiptean (Moscheea Aqsunqur din Cairo), iar Curtea - de influență maură – după modelul Alhambrei din Granada

A fost construită după proiectul arh. Victor Ștephănescu (1877-1950), cu structura din beton armat, dintre primele în România, proiectată de ing. Gogu Constantinescu (1881- 1965), în antrepriza ing. Ion Niculcea.

Inaugurarea a avut loc pe data de 31 mai 1913, în prezența familiei regale și a reprezentanților cultului musulman în România. Inițial s-a numit Moscheea Carol I, ulterior a fost redenumită Moscheea Mahmud al II-lea. Totuși, în prezent, credincioșii musulmani o numesc "Kral camisi" sau "Geamia Regelui".

Moscheea deține un covor oriental lucrat la Hereke în Turcia, cu suprafața de 144 m², care a aparținut sultanului Abdul Hamid, provenind din insula Ada Kaleh, de pe Dunăre, cu o vechime de peste 200 de ani. Construcția este realizată din piatră și cărămidă, exceptând cupola și minaretul care sunt din beton armat. Portalul principal este din piatră de Dobrogea, iar ușa de marmură neagră cu încrustații de bronz. Coloanele interioare sunt din marmură de Câmpulung (Mateiaș).

Minaretul se înalță la 38 m iar din balconul sau dispus la 25 m înălțime, pana la care se urca 140 de trepte, vizitatorii pot admira Zona peninsulară a orașului.

Sala centrală de rugăciune este o încăpere pătrată, cu latura de 14 metri

Pe perețele orientat spre Mecca este amplasată nișa mihrabului, bogat decorată cu faianță. De jur împrejur, pe o bandă de culoare închisă sunt înscrise cu litere arabe cele 99 de atribute ale lui Allah. În dreapta mihrabului se observa minbarul, din care imamul predică în zilele de vineri și la sărbători. Minbarul reprezintă calea lui Allah și are forma unui balcon de lemn cu trepte. Numărul treptelor este întotdeauna impar și variază în funcție de mărimea moscheii. Faianța care îmbracă pereții sălii a fost donată de statul turc în anul 1910 și este una specială, fiind destinată doar lăcașelor de cult.

În 1957-59 a fost consolidată la nivelul minaretului și cupolei de către ing. Aurel Beles

În anii 1981 și 1993 ost executate lucrări de reabilitare după proiectul arh. Kemal Ghengioimer.

În prezent se pregătește un alt proiect pentru consolidare și restaurare.

Geamia Hunchiar, Bd. Tomis nr. 41

Monument istoric de arhitectura de valoare nationala cod LMI CT-II-m-A-02851, înscris în Lista Monumentelor Istorice

(Textul din Inscriptionarea QR pentru monumentele istorice din Mun. Constanta):

Geamia Hunchiar – „Azizliye”, construită în anul 1868, în perioada stăpânirii otomane, în timpul domniei sultanului Abdul Aziz (1861-1876), este cea mai veche geamie care se păstrează în orașul Constanta.

La începutul secolului al XIX-lea, Constanța, care ocupa atunci doar zona peninsulară, de la Cazino până aproape de Muzeul de Artă Populară, era mărginită de un zid de apărare cu bastioane construit de otomanii care stăpâneau Dobrogea în acea vreme. Zidul a fost distrus după Războiul Crimeii (1856), de către armata rusa în retragere, din el rămânând doar un morman de pietre albe. Din acele rămășițe ar fi fost înălțată în anul 1867 Geamia Hunchiar, al cărei nume înseamnă în limba turcă "guvernator". Construcția este făcută din piatră cioplită de meșterii pietrari turci, iar zidurile au o grosime de 85 cm. Arhitectura corpului geamiei este simplă, în stil otoman cu acoperiș în patru ape și învelitoare din olane

Geamia Hunchiar este un edificiu simplu, alcătuit dintr-un corp principal pe plan rectangular, care adăpostește sala de rugăciuni, și un minaret înalt de 24 de metri, prevăzut în partea superioară cu un cerdac, din care se făcea chemarea la rugăciune. În trecut, muezinul urca de 5 ori pe zi în vârful minaretului pentru a anunța credincioșii, în limba arabă, că a sosit vremea rugăciunii. Astăzi, muezinul nu mai urcă în cerdacul minaretului, ci se folosește de difuzoare pentru a răspândi chemarea la rugăciune.

În interiorul sălii de rugăciune, pardoseala este acoperită în totalitate de covoare persane. Singurele obiecte care înfrumusețează pereții geamiei sunt câteva panouri în care sunt scrise cu litere arabe versete din cartea sfântă, Coran. Principalul element de cult din interiorul geamiei este mihrabul, orintat spre Mecca - o "nișă" în perete, îmbrăcat în faianță specială, adusă din Turcia și inscripționată cu versete din Coran. Dinaintea mihrabului este așezat un covor persan roșu, lucrat manual, dăruit în 2001 de președintele Turciei. În dreapta mihrabului se află minbarul, locul din care imamul predică în zilele de vineri și în zilele de sărbătoare. Minbarul reprezintă calea lui Allah și are forma unui balcon de lemn cu trepte.

În timpul celui de-al doilea război mondial geamia Hunchiar a fost grav afectată de bombardamente și a fost închisă.

A fost restaurată în anul 1956 de arhitecta Rodica Mănciulescu și în anul 1993 de arhitectul Kemal Ghengioimer.

În prezent a fost întocmită și autorizată o noua documentatie în vederea consolidării și restaurării minaretului și geamiei.

Murfatlar

Biserica „Nașterea Maicii Domnului”, str. Credinței nr. 9, Monument istoric de arhitectura de valoare nationala cod LMI CT-II-m-A-02866, înscris în Lista Monumentelor Istorice

Biserica “Nașterea Maicii Domnului” a fost ctitorită în anul 1906, când neamul românesc sărbătorea 40 de ani de domnie a Majestății Sale Carol I al României și alipirea Dobrogei la țară mamă, în urma războiului de independență din anul 1877. Construcția bisericii a început în anul 1903, construită din piatră, cu turlle înalte după planul

arhitectului D. Bănescu, pictorul pentru catapeteasmă C. Bobic, iar pentru pereți Petru Serafim. S-a lucrat timp de 3 ani, astfel că în vara anului 1906 a fost finalizată. Cupola bisericii a fost avariata la marile cutremure, mai ales turla care este construită din caramidă și nu din piatră ca restul clădirii. ~~În prezent, biserica este introdusă pe lista monumentelor istorice.~~ Biserica este construită în formă de corabie, simbolizând Corabia lui Noe care a salvat omenirea de la potop, ~~îmbinând forma de cruce, care simbolizează crucea Mântuitorului Isus Hristos care ne salvează de la toate ispitele lumesti.~~ Hramul bisericii este sărbătorit pe 8 Septembrie, în ziua nașterii Sfintei Marii.

.....

Ion Corvin:

Mănăstirea „Peștera Sf. Apostol Andrei” se afla în cadrul Mănăstirii Sf. Apostol Andrei, comuna Ion Corvin, și este monument istoric memorial de valoare națională cod LMI CT-IV-m-A-20990.01, înscris în Lista Monumentelor Istorice

La 4 km de localitatea dobrogeană Ion Corvin se găsește Mănăstirea “Peștera Sfântului Apostol Andrei” cu cele trei biserici și corpul de chilii, situate într-un frumos cadru natural. Mănăstirea poartă hramurile Sfântului Apostol Andrei (biserica din peșteră și biserica mare) și Acoperământul Maicii Domnului (biserica mică). Primul loc care se vizitează în Mănăstire este biserica din peștera Sfântului Apostol Andrei, locul unde se pare că a sălășluit Apostolul Andrei. Peștera este o biserică adevărată săpată în stâncă, amplasată la baza unui mic munte împădurit. În locul altarului se află o icoană mare a Sfântului Apostol Andrei. În actuala biserică din peșteră, în pronaos, într-o nișă, se află un fel de pat, scobit inițial în piatră, despre care tradiția spune că pe el se odihnea Apostolul Andrei. Mănăstirea are acum și o biserică mică situată la câțiva zeci de metri de peșteră. Biserica a fost sfințită cu hramul Acoperământul Maicii Domnului. În biserica mică se păstrează o sfântă raclă cu moaștele Sfântului Andrei. Este o cruce în forma de X, în fața Sfântului Altar, în partea stângă. În centrul crucii se află o părticică din degetul Sfântului Apostol Andrei, adusă de la Mitropolia Trifiliei din Grecia, iar în cele patru laturi ale crucii sunt părticele din sfintele moaște ale sfinților dobrogeni: Zoticos, Attalos, Kamasis și Filippos, sfinții martiri de la Niculițel, Epictet preotul și Astion monahul. A treia biserică este biserica mare a cărei construcție a început în 1998 și s-a terminat în 2002. Biserica poartă hramul Sfântului Apostol Andrei. În apropiere se mai găsește și Izvorul Sfântului Apostol Andrei.

Legenda: Tradiția spune că atunci când Sfântul Apostol Andrei a ajuns aici, în această zonă nu exista apă. Atunci a lovit cu toiagul în stâncă și a izvorât apă, păstrându-se Izvorul Sfântului Apostol Andrei ca mărturie până în zilele noastre, nescând niciodată. Mii de credincioși din toate colturile țării, dar și din afara ei, vin aici pentru a se ruga pe locul unde a trăit Dumnezeu Apostol. În acest loc plin de har, se săvârșesc zilnic cele Șapte Ceasuri. Sfânta Liturghie, se citesc rugăciuni pentru cei bolnavi și, de asemenea, Molitfele Sfântului Vasile cel Mare. Sute de acatiste, icoane, cruciulițe și alte obiecte religioase sunt depuse de credincioși în scobiturile din pereții peșterii, semne ale profunde credințe și ale legăturii dintre oameni și Dumnezeu. Aici, în decursul anilor, s-au săvârșit numeroase minuni, vindecări miraculoase, iar puterea sfințitoare a peșterii, calitatea curativă a apelor și slujbele pline de har ale cuvioșilor părinți au făcut din această zonă unul dintre cele maienerate locuri creștine din România. La fiecare hram, la Peștera Sfântului Andrei vin zeci de mii de pelerini, ca la un adevărat Bethleem al românilor.

Peștera a fost clasată ca monument istoric în anul 2010.

Ostrov

Mănăstirea Dervent și Izvorul Tămăduirii Dervent

Mănăstirea Dervent, cu adresa sat Canlia, comuna Lipnița, se afla în extravilan, la Vest de satul Canlia, pe frontul nordic al DN 3 Constanța-Ostrov, în zona satului Galița din comuna Ostrov. Este monument istoric de arhitectura de valoare regională, cod CT-II-m-B-02882 înscris în Lista Monumentelor Istorice

În apropierea ruinelor Cetății antice Dervent din lunca Dunării de Jos, în sec. al IX-lea, a luat ființă o puternică sihăstrie, înființată de călugări autohtoni, sub influența vechilor așezări monahale din partea locului. Așezământul, cunoscut drept Mănăstirea Dervent, este o ctitorie a monahului Elefterie Mihai (1929-1936) și a fost ridicată pe locul unui cimitir creștin. Biserica, în formă de cruce, a fost construită după planurile arhitectului N. Săvulescu din Călărași. În interiorul Bisericii se află, o icoană făcătoare de minuni, ce a fost donată mănăstirii de o familie înstărită și despre care mulți oameni mărturisesc că a avut efecte curative asupra lor. O altă minune se află într-un

Paraclis, iar o surată a acesteia este plasată în exteriorul acestuia. Este vorba despre o *cruce de piatră*, despre care se pare că se mărește vizibil în înălțime. În Dobrogea și în țară este recunoscut ca izvor tămăduitor *Izvorul de la Mănăstirea Derwent*, despre care tradiția spune că a apărut la rugăciunea Sfântului Apostol Andrei, cel care, în drumurile sale, s-a oprit în locul din apropierea actualei mănăstiri pentru a-i învăța cuvântul Evangheliei pe cei din zonă. După predica sa, a bătut cu toiagul în pământ și a izvorât o apă limpede în care i-a botezat pe cei ce au dorit să primească botezul creștin. Mănăstirea Derwent, care înscamă Trecătoare, este situată la 100 km S-V de Constanța, în dreapta șoselei Constanța-Ostrov. Mănăstirea este îmbrățișată pe o parte și alta de Dunăre și lacul Bugeac care, cu zăvoaiele și luncile mănoase din jur, oferă un tablou pitoresc de o deosebită frumusețe. Mănăstirea are chilii, un magazin bisericesc, dar și un complex muzeistic unde este amenajat un muzeu de istorie cu obiecte descoperite la Cetatea Păcuiul lui Soare și la Derwent, dar și un muzeu bisericesc cu obiecte vechi de cult.

Cernavodă:

Biserica „Sf. Împărați Constantin și Elena”, str. Canalului, monument istoric de arhitectura de valoare națională, cod CT-II-m-B-02873 înscris în Lista Monumentelor Istorice

Descriere: Construcția bisericii creștine, de cult ortodox, s-a realizat între anii 1882 – 1895 în stil bizantin. Aceasta are formă de cruce, cu o cupolă mare la mijloc și este construită din piatră și cărămidă, acoperită cu tablă. Tâmpla, amvonul și stranele sunt sculptate în lemn de stejar. Pictura bisericii, în frescă, este opera renumitului pictor Vermont și este realizată în stil bizantin. În timpul războiului din 1916 – 1918, biserica a suferit deteriorări. După finalizarea războiului, preotul Ioan Ciocan a refăcut-o și a sfințit-o, în anul 1936. Sub conducerea preotului Constantin Coadă și a preotului Teodor Samoilă a fost recondiționată pictura, păstrându-se elementele picturii inițiale, făcute de pictorul Vermont. Cu excepția turlei, care este opera lui Ioanid, multe icoane sunt executate de pictorul Vermont, unele de pictorul Ionescu, iar altele sunt donate de credincioșii bisericii. O mare parte din icoane provin de la biserica veche, cum ar fi: “Sf. Nicolae”, din anul 1864, “Sf. Ioan Botezătorul”, din 1895, și “Iisus Hristos”, din 1895. În anul 1952 s-a repictat biserica de către pictorul I. Taflan, sub conducerea cântăreților bisericești Anghelescu Nicolae și Tudorache Vasile. ~~Temelia a fost pusă în anul 1882, terminându-se în anul 1895.~~ În anul 2001 a avut loc restaurarea bisericii și refacerea picturilor. Biserica “Sf. Împărați Constantin și Elena” este inclusă pe lista monumentelor istorice de interes național.

Geamia ~~culturii musulman~~ „Mehmet Efendi”, (Geamia Hunchiar) str. Crișan nr. 4, monument istoric de arhitectura de valoare națională, cod CT-II-m-B-02874 înscris în Lista Monumentelor Istorice.

Este datată în 1756, iar minaretul din 1886.

După unele surse, moscheea a fost ridicată în anul 1756 de către sultanul Osman al III lea, după altele, cele mai numeroase, ar fi fost ridicată în anul 1868 cu piatră de la un vechi pod roman peste lacul Carasu. Se pare că acolo a rămas singura școală de rit musulman, unde s-a predat până în 1989. Fântâna rituală, sculptată într-un simplu cub de calcar, precede intrarea. Ușa geamiei invită într-un larg vestibul, în care se lasă încălțările, după care se intră în sala de rugăciune sau, pe scara din colț, se urcă direct în galeria femeilor. În sala cea mare câteva detalii individualizează geamia din Cernavodă: nișa mihrabului are un ancadrament din zidărie, format din doi pilaștri și un fronton arcuit; parapetul mimmerului, ca și cel care mărginește zona de la parter rezervată femeilor, sunt tot din zidărie lucrate, cu perforații mari, rotunde. Cel mai aparte element e tavanul, care nu e plan, partea centrală fiind înălțată în forma unui trunchi de piramidă. Și minaretul de la Cernavodă este un unicat. Aceeași zidari ingenioși au rotunjit balconul muezinului în forma unui cuib de rândunica, săltat pe trei rânduri successive de zimți din ~~tencuială~~ cărămidă. Zidăria fațadelor e învelită într-o tencuială subțire prin care se ghicesc vag blocurile de piatră. Două plăci cu inscripții, prima aflată pe baza minaretului, pe care îl datează la 1886, iar a doua pe fațada de vest, consemnează reparații și consolidări ale geamiei. ~~Ciubuc de tencuială și centuri de beton îmbrățișează fațadele într-o deplină consonanță vernacular cu celelalte componente ale edificiului. În prezent este declarată monument istoric.~~

Hârșova:

Geamia Sultanului Mahmut (Geamia Mahmudia), str. Vadului nr. 8, monument istoric de arhitectura de valoare națională, cod CT-II-m-B-02892 înscris în Lista Monumentelor Istorice. Este datată în 1812.

Geamia Sultanului Mahmut, monument istoric reprezentativ pentru spațiul etnocultural dobrogean, se află în localitatea Hârșova, județul Constanța. Caracteristic acestui edificiu arhitectural este minaretul, ~~care de fapt îi și marchează apartenența la religia musulmană.~~ Geamia a fost construită la începutul secolului al XIX-lea (1812), în

timpul sultanului Mahmut al II-lea, născut la palatul Topkapı, din Constantinopol, fiind fiul sultanului Abdulhamid I. Acesta a domnit ca sultan al Imperiului Otoman din 1808 și până în 1839. Perioada domniei lui a rămas în istorie datorită reformelor administrative, fiscale și militare, care au culminat cu Decretul Tanzimatului aplicat de fiii săi Abdülmecid I și Abdülaziz I. Mama sultanului, despre care s-a zvonit că ar fi verișoară cu soția lui Napoleon, Josephine, era Valide Naksh-i-Dil Haseki.

Istria:

Biserica îngropată "Sfânta Treime"- „Sfântul Nicolae”, str. Bisericii nr. 1, Istria, monument istoric de arhitectura de valoare națională, cod CT-II-m-B-20919 înscris în Lista Monumentelor Istorice este datată în 1860.

Biserica îngropată „Sfânta Treime” este unica în România din punct de vedere al arhitecturii și al tehnicilor de construcție folosite. Monumentul datează de la începutul celei de a doua jumătăți a secolului al XIX-lea, perioadă în care Dobrogea se afla încă sub dominația Imperiului Otoman. Mai precis, începuturile frumosului lăcaș de cult se leagă de anul 1857, atunci când bulgarii care locuiau în sat au primit acordul autorităților otomane de a construi un lăcaș de cult ortodox. La fel ca în cazul altor edificii de cult creștin construite în această perioadă în Dobrogea, biserica bulgarilor din Istria trebuia să respecte niște reguli stricte de construcție impuse de otomani. Aceștia cereau clar ca biserica să nu fie mai înaltă decât geamia din zonă, să nu aibă turlă, să nu fie prevăzută cu clopot și clopotniță, iar forma exterioară să nu indice că acolo ar exista un lăcaș de cult creștin. Astfel, s-a luat decizia de a „îngropa” biserica, pentru a crea în interior un spațiu mult mai mare, fără a încălca specificațiile otomane. Lucrările de construcție a edificiului s-au încheiat în anul 1860. Biserica, a cărei pardoseli se află la 1 metru sub pământ, a fost sfințită 4 ani mai târziu, primind hramul "Sfânta Treime" și "Sfântul Mare Ierarh Nicolae". Studiind structura clădirii, s-a constatat că pereții bisericii au fost ridicați cu piatră adusă din zidurile Cetății Histria, pe acea vreme monument arheologic nedescoperit încă de oamenii de știință (Cetatea a fost descoperită în 1914 de Vasile Pârvan). Unic în toată lumea este sistemul de amplificare sonoră improvizat de cei care au construit biserica îngropată. În lipsa turelor care să răspândească și să amplifice sunetul, aceștia au încastrat în pereții bisericii 52 de amfore grecești, descoperite în portul Cetății Histria. În urma acestei invenții ingineresti, a rezultat un efect acustic absolut spectaculos, sunetele fiind propagate la fel de bine ca într-o catedrală. Tavanul bisericii este susținut de șase trunchiuri de stejar ale căror capete se „sprijină” pe capitellurile unor coloane grecești aduse din Cetatea Histria. Pereții interiori ai bisericii nu au picturi, sunt zugrăviți în alb, iar din loc în loc, mici orificii amintesc că acolo sunt „îngropate” amforele grecești. Catapetcasma bisericii are dimensiuni mici. Confectionată din lemn de stejar, aceasta este decorată cu icoane pictate de pictorul Ștefan Zahariiev, adus din Imperiul Otoman. Artistul și-a pus semnătura pe toate icoanele bisericii, inclusiv pe cele două fresce aflate pe fațada bisericii și pe peretele frontal al altarului. Picturile nu au fost niciodată restaurate, păstrându-și în prezent culorile originale. La exterior, biserica expune un amestec armonios între stilul creștin și cel oriental. Lăcașul de cult este zugrăvit complet în alb, iar fațada este construită în stil oriental, cu trei arcade. Frumusețea și unicitatea Bisericii îngropate de la Istria au atras atenția autorităților române care pe data de 14 februarie 1967 au inclus lăcașul pe lista monumentelor arhitectonice de mare importanță.

Biserica a fost clasată ca monument istoric în anul 2007 și a fost restaurată după anul 2010.

CONSTANTA

Monumentul Eroilor Regimentului 34 Infanterie

Autor: Gheorghe Zuanel (nu Zoanei Gheorghiu)

HÂRȘOVA

Monumentul Eroii din Hârșova

Monumentul "Eroii Hârșovei morți pentru patrie în războiul pentru întregirea neamului 1916 – 1919", situat în Str. Vadului, în scuarul din centrul vechi, este monument istoric memorial de valoare locală, cod CT-IV-m-B-02958 înscris în Lista Monumentelor Istorice.

Reprezintă un ostaș român în mărime naturală, cu arma în poziția de așteptare și a fost realizat de sculptorul Ion Schmidt Faur. Sculptura inaugurată în anul 1924, a fost expusă în fața primăriei. În prezent, monumentul se află în centrul vechi al orașului Hârșova, la intersecția dintre strada Vadului și strada Concordiei. Soclul în formă de trunchi de piramidă, este realizat din piatră dobrogeană, iar pe partea din față are încastrată o placă de bronz, pe

care a fost gravat următorul text: „Eroilor hârșoveni morți pentru patrie în războiul pentru întregirea neamului 1916-1919, Comuna Hârșova și cetățenii ei – recunoștință”.

TÂRGUȘOR

Monumentul Eroilor din Primul Război Mondial – este situat în centrul satului Târgușor, lângă biserică, comuna Târgușor, județul Constanța.

Este monument istoric memorial cod CT-IV-m-B-02961 înscris în **Lista Monumentelor Istorice**.

Monumentul ~~construit din beton~~ piatra a fost inaugurat în anul 1929 pentru cinstirea memoriei celor 49 eroi din comună, morți în Primul Război Mondial. În anul 2005, cu sprijinul Consiliului Local Târgușor-Județean Constanța, a fost construit un nou monument, din beton și marmură, având inscripționate numele celor 49 de eroi. Monumentul istoric a fost mutat provizoriu în curtea bisericii din vecinătate și necesită reamplasare și restaurare.

~~Obeliseul de la Târgușor este declarat monument istoric de Ministerul Culturii – Institutul Național al Patrimoniului, fiind trecut la poziția nr.687 în Lista Monumentelor Istorice din România (LMI), având Cod LMI CT-IV-m-B-02961/2015.~~

MIRCEA VODĂ

Cimitirul Internațional de Onoare „Mircea cel Bătrân” – este situat pe strada Gării nr. 2 din comuna Mircea Vodă, județul Constanța. Este un ansamblu istoric memorial cod CT-IV-a-B-20989, înscris în **Lista Monumentelor Istorice** în anul 2010.

~~Cimitirul este declarat monument istoric de Ministerul Culturii – Institutul Național al Patrimoniului fiind trecut la poziția nr.685 în Lista Monumentelor Istorice din România (LMI), având Cod LMI CT-IV-a-B-20989. În perioada anilor 1926-1932 Societatea Cultul Eroilor, la inițiativa regelui Ferdinand I, a amenajat lângă gara de cale ferată din comuna Mircea Vodă Cimitirul, în cadrul acestuia fiind înhumate osemintele eroilor care au murit în Dobrogea în timpul Primului Război mondial.~~

Cimitirul este o parcelă împrejmuită cuprinzând un monument central, 6 parcele cu morminte ale eroilor români, ruși, bulgari, germani, o capela, o clădire administrativă.

Monumentul central este din marmură, cu un vultur de bronz în vârf și are la baza un osuar.

Pe cele 4 laturi sunt inscripții în 4 limbi (română, rusă, germană și bulgară): „Ca un simbol al vitejiei și onoarei militare, în acest cimitir își duc somnul de veci împreună români, ruși, germani și bulgari căzuți în primul război mondial”.

Există 4 parcele cu câte 95 de morminte și câte un obelisc și 2 parcele cu câte 30 morminte.

În necropolă își dorm somnul de veci 5.360 eroi de diferite naționalități, dintre aceștia 481 fiind înhumați în patru parcele: 120 români (100 identificați și 20 neidentificați), 137 germani (125 identificați și 12 neidentificați), 137 bulgari (125 identificați și 12 neidentificați), 56 ruși (identificați), 3 austriei (identificați), 2 sârbi (identificați), 2 polonezi (identificați) și 24 necunoscuți. Osemintele a 4.879 eroi necunoscuți au fost depuse în cinci osuare, câte un osuar-monument în fiecare dintre cele patru parcele menționate și unul situat sub monumentul central. În perioada 2005-2007 Cimitirul Internațional de Onoare „Mircea cel Bătrân” a fost restaurat, prin cofinanțare, de Oficiul Național pentru Cultul Eroilor, cu sprijinul Prefecturii și Consiliului Județean Constanța, Arhiepiscopiei Tomisului și Primăriei Comunei Mircea Vodă. Evidența nominală a eroilor români identificați, ale căror oseminte sunt înhumate în cimitir, poate fi accesată pe site-ul Oficiului Național pentru Cultul Eroilor, la secțiunea Lista morților de război.

În prezent în incinta cimitirului funcționează Mănăstirea „Înălțarea Domnului”, maicile având în îngrijire mormintele eroilor.

TORTOMANU

Monumentul Eroilor, 1937 – Autor: A. Ruta, Constanța

SILIȘTEA

Obeliscul în memoria Eroilor din Primul Război Mondial – este situat în curtea Școlii, pe strada Mare, nr.132, în sat Siliștea, comuna Siliștea, județul Constanța.

Este monument istoric memorial de valoare locală cod CT-IV-m-B-02960, înscris în Lista Monumentelor Istorice.

Autori: P.D. Eliza, C. Voda

Monumentul Eroilor a fost inaugurat în anul 1924, fiind realizat cu fondurile donate de 49 locuitori ai comunei. Inițial, pe monument erau înscrise doar numele celor 30 de eroi din Primul Război Mondial, dar ulterior au fost inscripționate și numele celor 7 eroi din al Doilea Război Mondial. Monumentul este realizat din piatră și are următoarele dimensiuni: soclu: 0,20 x 1,70 x 1,70 m; obelisc: 4,20 x 0,81 x 0,75 m. ~~Obeliscul este declarat monument istoric de Ministerul Culturii – Institutul Național al Patrimoniului, fiind trecut la poziția nr.686 în Lista Monumentelor Istorice din România (LMI), având Cod LMI CT-IV-m-B-02960/2015.~~

Crucile Eroilor din Primul Război Mondial – sunt situate în curtea bisericii din satul Țepeș Vodă, comuna Siliștea, județul Constanța și au fost ridicate în perioada anilor 1917-1919.

Grupul de cruci este monument istoric memorial de valoare locală cod CT-IV-m-B-02964, înscris în Lista Monumentelor Istorice.

~~Crucile Eroilor din Primul Război Mondial sunt declarate monument istoric de Ministerul Culturii – Institutul Național al Patrimoniului, fiind trecute la poziția nr.690 în Lista Monumentelor Istorice din România (LMI), având Cod LMI CT-IV-m-B-02964/2015.~~

Obeliscul în memoria Eroilor din Primul Război Mondial – este situat în curtea Școlii din satul Țepeș Vodă, str. Siliștea nr.18, comuna Siliștea, județul Constanța. Monumentul a fost inaugurat în anul 1923, în memoria celor 44 de eroi morți în Primul Război Mondial și este realizat din piatră, opera sculptorului A. Petru.

Este monument istoric memorial de valoare locală cod CT-IV-m-B-02965, înscris în Lista Monumentelor Istorice.

~~Obeliscul este declarat monument istoric de Ministerul Culturii – Institutul Național al Patrimoniului fiind trecut la poziția nr.691 în Lista Monumentelor Istorice din România (LMI), având Cod LMI CT-IV-m-B-02965/2015.~~

VULTURU

Obeliscul în memoria Eroilor din Primul Război Mondial – este situat pe str. Eroilor, în fața bisericii comunei Vultur, județul Constanța. Monumentul inaugurat în anul 1929, a fost realizat în memoria eroilor comunei căzuți în luptele din Primul Război Mondial, din inițiativa primarului Anton Popescu și a preotului Ghiță Pârvu.

Autor: Maistrul Enachi, Babadag. Este realizat din piatră și bronz, având următoarele dimensiuni: soclu: 2,00 x 0,60 x 0,60 m; obelisc: 1,80 x 0,50 x 0,50 m.

Este monument istoric memorial de valoare locală cod CT-IV-m-B-02968, înscris în Lista Monumentelor Istorice.

HÂRȘOVA

Monumentul Eroilor din Hârșova – a mai fost tratat la pag. 24

TOPALU

Monumentul Eroilor din Primul Război Mondial 1916-1918 – este situat în centrul comunei Topalu, pe platoul din fața instituției primăriei, județul Constanța.

Este monument istoric memorial de valoare locală cod CT-IV-m-B-02963, înscris în Lista Monumentelor Istorice.

Autor: A. Ruta. Monumentul este realizat din beton, piatră și marmură, având următoarele dimensiuni: soclu : 0,54 x 2,60 x 2,60 m; obelisc: 1,25 x 0,50 x 0,70 m. Are inscripționate numele celor 49 de eroi ai localității, morți pe câmpurile de luptă, în Primul Război Mondial. ~~Monumentul este declarat monument istoric de Ministerul Culturii – Institutul Național al Patrimoniului, fiind trecut la poziția nr.689 în Lista Monumentelor Istorice din România (LMI), având Cod LMI CT-IV-m-B-02963/2015~~

DOBROMIR

Obeliscul în memoria eroilor din Primul Război Mondial – este situat în fața școlii din satul **Văleni**, comuna Dobromir, județul Constanța.

Este monument istoric memorial de valoare locală cod CT-IV-m-B-02966, înscris în Lista Monumentelor Istorice.

A fost ridicat de Primăria Comunei Dobromir în anul 1925 și realizat din piatră

~~Obeliseul este declarat monument istoric de Ministerul Culturii – Institutul Național al Patrimoniului fiind trecut la poziția nr.692 în Lista Monumentelor Istorice din România (LMI), având Cod LMI CT-IV-m-B-02966 și.~~

ADAMCLISI

Monumentul Eroilor

Autor: F. A. Istvan

CERCHEZU

Obeliscul în memoria eroilor din Primul Război Mondial – este amplasat în curtea bisericii din satul **Viroaga**, comuna Cerchezu, județul Constanța.

Este monument istoric memorial de valoare locală cod CT-IV-m-B-02967, înscris în Lista Monumentelor Istorice.

Monumentul inaugurat în anul 1936, realizat din piatră, este dedicat eroilor comunei, jertfiți în Primul Război Mondial, fiind immortalizați 11 eroi și 2 eroi necunoscuți.

~~Obeliscul în memoria Eroilor din Primul Război Mondial – este situat în centrul comunei Cerchezu, județul Constanța. Obeliseul este declarat monument istoric de Ministerul Culturii – Institutul Național al Patrimoniului fiind trecut la poziția nr.693 în Lista Monumentelor Istorice din România (LMI), având Cod LMI CT-IV-m-B-02967 și a fost inaugurat în anul 1936, realizat din piatră.~~

COBADIN

Monumentul Eroilor din Primul Război Mondial

Autor: F. A. Istvan

TECHIRGHIOL

Monumentul Eroilor din Primul Război Mondial 1916-1918 – este situat în centrul orașului Techirghiol, într-un scuar, pe fațada orașului Techirghiol, județul Constanța.

Este monument istoric memorial de valoare locală cod CT-IV-m-B-02962, înscris în Lista Monumentelor Istorice.

Monumentul a fost realizat de sculptorul român **Dumitru Mățăoanu** (1888–1929) și a fost înălțat în perioada anilor 1926-1929 în piața „General I. Dragalina”, fiind inaugurat la 6 august 1931. Monumentul a fost realizat din inițiativa unui comitet de veterani, prin colectă publică. Techirghiolul și împrejurimile au plătit tributul cu 176 de eroi, căzuți la datorie. Construit din piatră (calcar) și bronz, are următoarele dimensiuni: soclu 1.10 x 1.81 x 1.481 m; obelisc 3.10 x 1.20 x 1.20 m. Pe soclu este așezat un soldat care ridică brațul în semn de victorie. Pe una dintre plăcile de marmură plasate pe soclu este înscris faptul că, ~~notată informația potrivit căreia~~ pentru recunoașterea faptelor sale istorice întru propășirea țării, la împlinirea vârstei de 90 de ani, i s-a acordat titlul de Cetățean de Onoare al orașului Techirghiol Majestății sale Regelui Mihai I al României. ~~Monumentul este declarat monument istoric de Ministerul Culturii – Institutul Național al Patrimoniului, fiind trecut la poziția nr.688 în Lista Monumentelor Istorice din România (LMI), având Cod LMI CT-IV-m-B-02962/2015.~~

Farul „Genovez” de la Constanța

Bd. Elisabeta colț cu str. Remus Opreanu, monument istoric de arhitectură de valoare națională cod CT-II-m-A-02800, înscris în Lista Monumentelor Istorice.

(Textul din Inscriptionarea QR pentru monumentele istorice din Mun. Constanța):

Cel mai vechi far existent al orașului Constanța, datând din anii 1860-1861, a fost construit pe locul presupus al unui vechi far genovez și al unui alt far datând din 1822-24, distrus în 1829, de către maiorul de origine armeană Artin Aslan, pentru Compania Engleza Danube & Black Sea Railway.

Compania DBSR a avut un rol important în dezvoltarea orașului modern Constanța, construind calea ferată Cernavodă-Constanța (1860-1864), Gara veche Constanța și începând modernizarea Portului Constanța. Farul a fost vizitat de Principele Carol I în octombrie 1879, cu prilejul primei sale vizite la Constanța și a funcționat până în anul 1909, când a fost înlocuit de farul „Carol I”, situat pe digul de larg, dana 0, a Portului Comercial. În secolul al XIII-lea genovezii au reușit să obțină concesiunea navigației pe Marea Neagră, din partea Imperiului Bizantin, construind și un port la Constanța, anticul Tomis. Există vestigii ale unui „cheu genovez”, care se pare că a rezistat multe secole și tot atunci s-a construit probabil și primul far.

Criticul de artă Doina Păuleanu a descoperit câteva aspecte interesante despre istoria farului.

Este vorba despre Maris Michelle, comandant francez de navă, care a devenit pașă și beylerbeyi făcut de sultanul de la Constantinopol, dar a fost în același timp înobilat drept conte palatin. Fiind comandant pe ruta Levantului a reușit să evite un naufragiu și l-a convins pe Napoleon al III-lea să insiste pe lângă sultanul de la Constantinopol să-i concesioneze reconstrucția sau construcția farurilor din Imperiul Otoman. A obținut acceptul sultanului și, în urma demersului, s-au realizat 152 de faruri, începând din anul 1855. Astfel, este posibil ca monumentul să fi fost ridicat în acea perioadă, de către Compania Engleză Danube & Black Sea Railway.

Farul Genovez de la Constanța este declarat monument de arhitectură și reprezintă un obiectiv turistic de mare interes aflat lângă sediul Comandamentului Marinei Militare, pe Faleză Cazinoului, în spatele statuii bustului poetului Mihai Eminescu. El poate fi vizitat doar în exterior. În prezent acesta a putut fi reaprins cu aprobarea Direcției Hidrografice Maritime, astfel încât să nu deranjeze navigația maritimă din port.

Farul Genovez a fost construit din piatră nefasonată, fiind placat la exterior cu dale din rocă albă, calcaroasă, șlefuite și tăiate paralelipipedic. Baza farului, înaltă de 2,5 metri, este sub formă de hexagon, deasupra acesteia fiind un corp sub forma unui octogon regulat înalt de circa 8 metri, având în vârf o cupolă metalică. Deasupra intrării în far este sculptată o corabie cu pânze, orientată cu bordul spre dreapta. Farul are o înălțime de 12 metri de la sol, dar pare mult mai mare pentru că este așezat pe punctul cel mai înalt de la nivelul mării.

~~Povestea: Istoria numelui Farului Genovez este încă un mister, în sensul că nu se știe exact dacă a fost ridicat în anul 1300 de genovezi sau dacă numele vine de la un calificativ acordat de turci, impresionați de construcțiile înalte, cu ziduri groase pe care le-au întâlnit la Constanța și cărora le-au atribuit denumirea de Genevis Calee (cetate genoveză).~~

Cert este că Farul Genovez, așa cum îl vedem și acum, a fost ridicat între 1858 și 1860 de către inginerul francez de origine armeană Artin Aslan, angajat la societatea britanică Danube Black Sea Railway Co LTD, firmă care a executat calea ferată pe ruta Constanța – Cernavodă și noul port al Constanței.

Acesta s-ar fi îndrăgostit de Miriam, una dintre nepoatele hangitei Radicevici și nu a mai plecat din Constanța.

Farul Genovez a funcționat timp de 53 ani (1860 - 1913), când rolul de ghidare a navelor spre portul Constanța i-a revenit mult mai modernului far Carol I, amplasat în capătul digului din portul maritim.

În 2020, prin implicarea președintelui filialei județene a Uniunii Armenilor din România, farul a fost reîntregit și a fost reaprins, în vigile fiind instalată o lupă preluată de la Muzeul Marinei Române.

~~„A durat mult pentru că nu mai avea mecanism, nu mai avea lupă, nu mai avea suport. Suntem foarte mândri să vedem farul astăzi reaprins. Lupa este extrem de greu de găsit și aducem calde mulțumiri domnului comandor Rohart și Muzeului de Marină pentru tot sprijinul oferit. A trebuit să reconstruim parțial și miezul de sticlă. Suportul pe care este amplasat a fost refăcut, iar sursa de lumină a fost așezată conform specificațiilor actuale, astfel încât să nu deranjeze navigația maritimă din port. Comunitatea armeană este foarte mândră să participe la orice proiect, care va redescoperi frumoasa istorie a Constanței. Toate comunitățile de aici acționează pentru păstrarea patrimoniului, a acestui mozaic multi-etnic”, a declarat Liviu Merdinian, potrivit unui comunicat de presă.~~

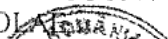
Farul Carol I, Portul Constanța, dana 0, pe dig, lângă noua Gară maritimă, monument istoric de arhitectura de valoare națională cod CT-II-m-A-02782 înscris în Lista Monumentelor Istorice.

Construit în 1909, la extremitatea digului mare din partea estică a Portului Constanța, lângă actualul terminal unde acostază navele turistice pentru pasageri, Farul Carol I este o construcție de granit, cu înălțimea de 13 metri și 18 metri de la nivelul Mării Negre, cu dungi orizontale albe și negre, pe o fundație paralelipipedică de piatră, decorat cu basorelieful regelui Carol I.

~~Povestea: Constanța se moderniza și avea nevoie de noi simboluri, iar Farul Carol I era cu siguranță unul dintre ele. În 1913, Farul lui Carol I prelua ștafeta de la bătrânul Far Genovez, ce avea să își stingă lumina după mai bine de jumătate de secol (1860-1913). În vara caldă a anului 1914, când încă niciun soldat nu intrase sub arme, Farul din portul Constanța ghida luxosul iaht și navele militare ce îl însoțeau pe țarul Nicolae al II-lea în prima sa vizită în România. Cu doar un an înaintea acestui eveniment ce a marcat istoria Constanței, la sfârșitul verii lui 1913, când~~

trupele românești plecau învingătoare din Bulgaria în cel de-al doilea Război Balcanic. Regele Carol, privind spre sud de pe terasa circulară a Farului, îi arăta tinerei principese Maria, Cadrilaterul nou cucerit. Acolo avea să își construiască viitoarea regină. În 1927, una dintre cele mai cunoscute și mai vizitate reședințe ale sale: Castelul de la Balcic. La mijlocul anilor '30, Farul Carol avea în grijă peste 142 de hectare de platforme, 36 de dane comerciale, 3 dane militare, 4 diguri de apărare, rezervoare imense de petrol și silozuri pentru cereale. Farul Carol a devenit inactiv din anul 1961, predând ștafeta Farului de Aterizare de la Constanța, unul dintre cele mai moderne faruri de la acea vreme, inaugurat în anul 1960, și Farului Alb, aflat în extremitatea digului extins, dat în folosință 12 ani mai târziu, în 1972. În 2002, Farul este reabilitat de către artistul plastic Traian Marinescu, iar replici ale efigiilor Regelui Carol I și Reginei Elisabeta au fost amplasate în locul celor distruse de comuniști.

DIRECTOR EXECUTIV:
IRINA NICOLAE

Consilier A.P
Iolanda Ivanc

arh. Laura Tudosiç

Subject: INSCRIPTIONARE QR MONUMENTE ISTORICE JUD. CONSTANTA.

From: directia cultura constanta <djcconstantat@gmail.com>

Date: 07.04.2023 13:18

To: Serviciul Turism <serv.turism@cjc.ro>

Buna ziua

Va transmitem Acordul institutiei noastre insoțit de punctul de vedere privind textele propuse pentru inscripționarea monumentelor istorice din Judetul Constanta.

Textul cu roșu reprezinta propunerile noastre.

Va rugam confirmati primirea.

Cu stima,
DJC Constanta

— Attachments: —

CJ CONSTANTA - INSCRIPTIONARE QR - 03.2023.doc	352 KB
CJ - INSCRIPTIONARE QR - MONUMENTE ISTORICE IN JUDET.pdf	12,2 MB